LABDARÚGÁS

Ára: 3 forint
Budapest, 1960. október
VI. évfolyam, 10. szám

Vidinics magas labdát húz le a Magyarország—Jugoszlávia mérkőzésen.
A karja alatt Kutasi, a kép baloldalán Sándor

(MTI Fotó, Petrovics László felv.)

Képes emlékeztető a magyar–jugoszláv mérkőzésekről

10. perc: 1:0-ra vezetünk Göröcs góljával, Tomics hiába igyekszik menteni

Sándor—Vidinics párharc

Nem sokkal később Vidinics már verve volt, de Albert lövése nyomán a jobb kapufa külső éléről kipattant a labda

A győztes ifjúsági válogatott csapatunk. Áll (balról): Farkas, Faliszek, Balázs, Kohlmayer, Fórizs, Szániel; guggol: Káposzta, Földi, Varga, Nagy Gy., Vági

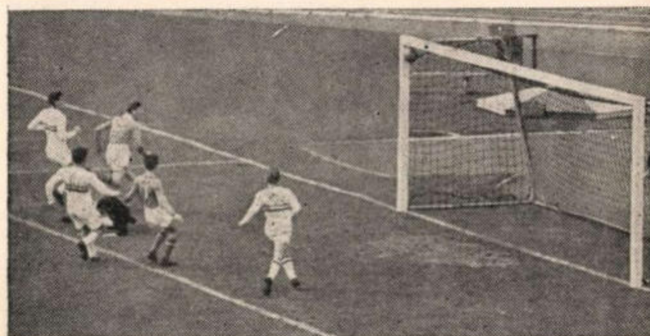
Sipos—Galics párharc

Farkas lendületesen rohamozza a jugoszláv ifik kapuját

70. perc: Kosztics „kifejeli" Török kezéből a labdát. Egyenlítettek! 1:1

1:0 a magyar ifjúságiak javára: Filipovics rosszul találja el a labdát, amely a jobb felső sarokba jut. Öngól!

Észrevételek az őszi első válogatott mérkőzésről

Eléggé kedvezőtlen körülmények között került sor a magyar labdarúgó válogatott első őszi mérkőzésére Jugoszlávia ellen. A csapat összeállítását sérülések, s egyéb körülmények gátolták, úgyhogy a szövetségi kapitány nem tudta megvalósítani eredeti elgondolását: azt, hogy tovább építi a kialakulóban levő világbajnoki csapatot. A nehézségekhez járult még a túlzsúfolt bajnoki és nemzetközi program és így az együttes mindössze egy edzőmérkőzésen vehetett részt, ami pedig egyáltalán nem elegendő az újoncok „bedolgozásához", de még az elgondolt taktika megfelelő begyakorlásához sem.

A közvélemény eléggé borúlátóan várta a mérkőzést, ez a borúlátás azonban csak részben igazolódott, s inkább a játékra, mint az eredményre vonatkozik. Főleg, ha figyelembe vesszük az egész mérkőzés képét. Ez ugyanis azt mutatta, hogy a „gyengélkedések" ellenére is a magyar csapat volt a veszélyesebb, a gólhelyzetek alapján, közelebb állt a győzelemhez, s hogy végül döntetlen eredménnyel kellett megelégednie, az kapushibának „köszönhető".

A csapat teljesítményével, az egyes játékosok szereplésével kapcsolatban az alábbiak az észrevételek:

Nem alakult még ki — persze, ez erre a mérkőzésre nem is történhetett meg — válogatott csapatunk szerkezeti egysége.

Ez elsősorban abban nyilvánul meg, hogy nincs meg a kellő kapcsolat a csapatrészek között, ezért nem harmónikus, nem folyamatos a csapatmunka. Csak 10—15 percek hoznak jó játékot és aztán, pont az előbb említettek miatt következik a visszaesés, ami egyesek számára érthetetlen, a fentiek alapján azonban magyarázható.

A válogatott csapat Achilles-sarka

— véleményünk szerint — a fedezetpár kérdése. Ez a csapatrész jelenti ugyanis mindig a kapcsolatot a hátsó sorok és a támadók között, úgyhogy ezen szerepkörök betöltői kulcsemberei a válogatott együttesnek. Ezt a kérdést mielőbb el kell dönteni, mert fontos kihatása lehet a továbbiak során.

A támadósorban sincs minden a rendjén.

A belső hármas kérdése a fiatalokkal — Albert, Göröcs, Kutasi és egy-két idősebbel, Tichy, stb. — megoldható, s ez egy ütőképes egység, a szélsők problémája azonban továbbra is változatlanul fennáll. Sándor a maga nemében kiváló labdarúgó, de amint azt annyiszor megírták róla, s a külföldi szakvélemény is ezt hangoztatja, teljesen egyéni a játéka, kombinatív megoldásokba nem vonható be. S még egy észrevétel vele kapcsolatban. A jugoszlávok elleni fiatal belsőhármas, amelynek tagjai jól ismerik egymás játékát, hiszen sokat szerepeltek egymás mellett az ifjúsági válogatottban is, a modern korszerű játékra törekednek. Gyors indításokra, meredek szöktetésekre, labdanélküli lyukbafutásokra, stb. Sándor azonban egy-egy jól elinduló akciót megtör azzal, hogy „felkínálja magát" például a labdát hozó Göröcsnek vagy Albertnak, s utána egyénileg indul meg a maga sajátos módján, ezzel pedig

„kiveszi" a fiatalokat a lendületükből, az akció további gyors viteléből.

Így volt ez a jugoszlávok ellen, s már több más válogatott mérkőzésen is. Úgy érezzük, hogy ennek a válogatott csapatnak pillanatnyilag egy olyan régi Budai-szerű jobbszélsőre volna szüksége, nagy munkabírással, gyorsasággal, aki lendületével a szélekeñ is vezetne gyors támadásokat, s alkalmas volna a labda mélyről való felhozatalára is. A balszélső kérdése is megoldatlan. Rákosi és mások akikkel próbálkozott a szövetségi kapitány, nem váltak be ezen a poszton és így mindig megvan a „visszatérés" Fenyvesihez. Fenyvesi a Ferencvárosban általában jó formát mutat, játékskálája azonban az évek múlásával sem bővült, túlságosan sablonossá váltak megoldásai, nincs ötlet, szín a játékában. Persze könnyű a kérdést felvetni, de sokkal nehezebb rá megoldást találni, hiszen az ország labdarúgóanyagának némi ismeretében kijelenthetjük, hogy sem felnőtt, sem ifjúsági vonalon jelen pillanatban

nincs megfelelő képességű balszélső.

Ez azonban nem mehet tovább így, mielőbb segíteni kell rajta, esetleg „balszélső-iskola" felállításával.

Igen tanulságos és érdekes volt a mérkőzéssel kapcsolatban Seipelt osztrák játékvezető véleménye. A neves labdarúgó-bíró észrevétele az, hogy a magyar csapat körülbelül abban a stádiumban van jelenleg, mint Európa legtöbb labdarúgó-válogatottja. Fiatalítják, — mert a szakvezetők elérkezettnek látják erre az időt, — de ugyanakkor egy kicsit elkéstek vele, mert azok az idősebb, tapasztaltabb játékosok, — akik mellett a fiatalok még időben megszerezhették volna a kellő önbizalmat, s így nem lenne annyi felelősség a vállukon, — már nem képesek régi tudásuk kibontakoztatására, mivel eljárt az idő felettük. Igen, valóban el lehet fogadni ezt a megállapítást, mert például ha Bozsik, Hidegkuti, Lantos mellett játszhatott volna Göröcs, Albert, Kutasi vagy Novák, akkor befutásuk könnyebb, simább lett volna, s a magyar csapat teljesítménye sem lenne olyan ingadozó, mint ma. Tehát a jövőben a fiatalítást valamilyen fokon tempirozni kell, s amelyik ország szakvezetői ezt legjobban megoldják, azok rendelkeznek majd a legütőképesebb válogatottal, amelynek eredménye évekig magas szintű lehet. S nem vagyunk önzőek, ha azt mondjuk: szeretnénk, ha a magyar csapat lenne ez.

Hoffer József

Serlegátadás

Perlusz József, a Sport Lap- és Könyvkiadó Vállalat igazgatója adta át Hódi Zoltánnak, a Diósgyőri VTK kapusának lapunk ezüstserlegét, amit Hódi mint az 1959—60-as bajnoki év második felében legmagasabb osztályzatot kapott játékos nyerte el

BARCS SÁNDOR

Néhány megjegyzés

Olimpiai részvétel — Korszerű labdarúgás

Nagy érdeklődéssel olvastam én is *Barcs* Sándornak, az MLSZ elnökének a „Labdarúgás" szeptemberi számában megjelent cikkét a római olimpiai labdarúgó tornáról.

Rendkívül találó megállapításai, nagyjelentőségű figyelmeztető sorai olvasása közben azonban újra meg újra felmerülnek bennem bizonyos kétségek. Kétségek és kérdések, miértek és miért nem-ek.

Nincs értelme?

Már az első fejezetnél fennakadtam. Ez az olimpia értékéről szól. Megállapítja a torna mérsékelt szakmai jelentőségét. Tudjuk azt is, hogy az olimpiáknak nem gerince a futball. Az igazi nagyok nem játszhatnak érte. Azok, akiket egyes külországok szerepeltetnek — Barcs elnök szerint —, sokszor jogtalanul vesznek részt. Hát akkor minek ez az egész? Amikor ugyanis annyi, de annyi érdekes, jó, jelentősebb egyéb futballtorna köti le a közönség figyelmét, s a játékosok energiáját!

Hagyjuk abba. Vagy ha a japánok még ragaszkodnak hozzá, legalább mi kapcsoljuk ki műsorunkból a tokiói részvételt — máris!

Nekünk már most is vétek volt részt vennünk rajta! Véteknek tűnik Barcs elnök további okfejtését olvasgatva is! A harmadik fejezetben ugyanis megállapítja, hogy már a római olimpia előtt jól tudtuk, hogy mai gárdánkkal esélyesek nem lehetünk. Főleg a dániai kudarc után nem! Ezúttal csak Jugoszlávia, a komplett Bulgária, Lengyelország és Dánia számíthatott esélyesnek.

Hát akkor minek mentünk ki? Minek tartottunk táborozásokat? Minek költöttünk rengeteg pénzt az előkészítésre? Minek fárasztottuk (sőt: majdnem agyonfárasztottuk!) amúgy sem „komplett" játékosainkat? Hiszen a bronzérmet is csak annak a szerencsénknek köszönhettük, hogy a jugoszlávok kiütötték a bolgárokat és hogy a teljes erővel felvonuló lengyeleknél is jobb argentin amatőrök, meg a dánok közös csoportba zsúfolódtak. Hiszen reálisan Jugoszlávián, Bulgárián, Dánián, Lengyelországon kívül még Argentína is jobb (és esélyesebb) volt, mint mi. Ha nem ilyen szerencsés a sorsolásunk, s ha nem Peruval és társaival kerülünk össze, hanem a felsoroltakkal, a selejtező csoportmérkőzésekkel lezárult volna a szereplésünk.

Mindezt nyilván éppen oly jól tudja Barcs elnök is. Miért nem állt ki hát határozottan az idők folyamán értéktelenné vált olimpiai futball-tornán való részvételünk ellen, az esélytelenné vált magyar csapat kiküldetése ellen!?

Nem volt csapatunk

Az összeállításról mi sem óhajtunk vitatkozni. Őszintén megvalljuk ugyanis, hogy — a megszorításokat figyelembe véve! — szerintünk is mindegy volt, hogy kiket visz ki a szövetségi kapitány Rómába. Nyerni sehogy sem lehetett volna. Talán egy hajszállal javított volna a helyzeten Kuharszky, Rajna, Nagy, Kleibán, Molnár vagy más jelenléte, de „csapat" sehogy sem alakult volna ki, nem alakulhatott ki a rendelkezésre álló gárdából.

Miért nem?

1. Mert nem volt vérbeli szélsőcsatár a számításba vettek között.

2. Mert nincs a keretben (sőt azon túl sem) valóban irányítani tudó, a csatársort egységbe fogó belsőcsatár.

3. Mert hiányzik a támadást és védelmet összekapcsoló, a játékot átirányítani, átdobni tudó fedezet.

4. Mert nincs igazán klasszis oldalhátvédünk.

5. Mert nincs egységesen kialakult csapatunk (sőt csapatrészünk) sem.

Így aztán igaza van Barcs elnöknek: a legnagyobb igyekezet, a legszebb küzdőerény is — kevés...

Sajnos, még a játékjoggal rendelkezetteken felül is kevés az ilyen játékosunk! Hiszen a nagy válogatottnak sincs egységes, épkézláb csapatrésze! Kiszolgálásra váró és fáradékony belsőcsatár-tehetségeink egymagukban nem tudják megoldani a játék kialakítását, amihez egy fénykorában levő Hidegkuti, Szusza, Mészáros, Sárosi vagy más hasonló kaliberű játékos kellene melléjük. Olyan ész-fedezet, amilyen Bozsik volt, vagy Kovács Imre, vagy Nagymarosi, vagy akár egykor Lázár, még messzebb a múltban Károly és Biró Gyula, — a megadott keretben szintén nem akadt.

Mindez fokozott mértékben igazolja azt az állításunkat, hogy nem volt érdemes a futballcsapatot kivinni, kár volt kivinni és pazarlás volt kivinni! Tizenhat-tizennyolc emberre annyit költöttünk, amennyiből egy sereg más sportolót nyugodtan kivihettünk volna. Mert, ne feledjük el, ez a 16—18 ember egyetlen egy — legjobb esetben — bronzéremért küzdött! Persze ugyanígy fölösleges pénzpocsékolásnak tartottuk a kosárlabda csapat kiküldetését is. Akik a támadásokra — haza-jőve — azt feleltek: Egy kis szerencsével hatodikak is lehettünk volna! Hatodikak... Ahogy pestiesen mondják: na bumm.

Elmaradtunk

Barcs elnök cikkének legmegrázóbb megállapítása azonban az, hogy — labdarúgásunk nem korszerű, elmaradt, régies, lassú. A három főtényező — labdatechnika, fizikai erő és gyorsaság — mindegyikében hiányosságaink mutatkoznak. És, hogy ezek megteremtése többet követel! Több munkát, több igyekezetet, több tanulást. Feltétlenül igaz, helyes, sőt döntő fontosságú megállapítás!

Csakhogy... Ugyan kik azok az edzők, akik erre megtaníthatnák az egész magyar futballgárdát? Mert az kevés, hogy 4—5 (de mondd, hogy ötven...) valóban magas klasszisú, jó edzővel rendelkezünk! Itt — újra a „Labdarúgás" adatai szerint: — 1190 magyar csapat 90 000 játékosáról van szó! Kapnak ezek megfelelő oktatást? Legilletékesebb szakembereink szerint a nyári edző-továbbképző előadássorozaton még egyes úgynevezett nagynevű edzőink is feltűnő tájékozatlanságot árultak el a labdarúgás jelenlegi nagy problémái, edzésvezetés, edzésrendszerek, erőfejlesztés, állóképesség-növelés, kondicionálás, időzítés, tehetség-bányászás, speciális feladatokra megtanítás stb. tekintetében! Ne tévesszen meg senkit se az a tény, hogy edzőink, kiöregedő játékosaink közül néhányat idegenbe hívogatnak. A magyar edzői kar túlnyomó többsége (és ez a fontos, nem a kivételek!) — nem elég művelt, nem elég értelmes, még a futball problémákat sem ismeri, nem is akar tanulni, — a egészségügyi, nevelési kérdésekhez pedig nem is konyít. És a zöme — elfoglaltsága miatt — nem is ér rá magát továbbképezni, művelődni!

Beálljunk-e a versenybe?

De nagyobb feladatot ró — ismét Barcs elnök helyes megállapításába kapcsolódom — a játékosokra is a korszerű labdarúgás.

Újabb „csakhogy"!... Barcs elnök megkövetelné (orvosi, nevelési, és minden egyéb szempontból helyesen) —, hogy a játékosok a nagy kifáradással járó mérkőzések után is

olimpiai szereplésünkről CÍMŰ CIKKÉHEZ

fokozottan vigyázzanak kondiciójukra! Pihenjenek utána, — s csak másnap délután térhessenek haza... És a munka? És a kötelességeik? Elvégre a sport nálunk a dolgozó ember még jobb erőnlétét, jókedvét, frisseségét, munkaerejét növelő testedző játék. Akkor pedig semmi esetre sem kaphat a futball-játék és annak pihenő szakasza elsőbbségi jogot a munkával szemben!

De ha az éljátékosoknak kijáró munkakedvezményt ésszerűen és szigorúan arra használják fel, úgy már egy lépéssel előbbre juthatunk e téren. Helytelen az, hogy a bajnoki mérkőzések után a klubok ahelyett hogy a 90 perces megerőltető fizikai fáradtság után teljes pihenést követelnének meg játékosaiktól, bajnoki vacsorákat rendeznek, amelynek szinte velejárója, hogy azt követőleg nem egy futballistát lehet látni az éjszakai lokálokban. Ha ezt a kérdést és elsősorban az edzői problémát — annyi év után — az MLSZ végülis rendezi, akkor ismét a csúcsra emelkedhetünk és felvehetjük a versenyt a világ bármely válogatottjával szemben. 1962-ben kerül sorra Chilében a világbajnokság. Úgy érzem érdemes e problémákon elgondolkozni. **Rejtő László**

Mit tegyünk és hogyan

LABDARÚGÁSUNK KORSZERŰSÍTÉSE ÉRDEKÉBEN?

Barcs Sándor, az MLSZ elnöke a Labdarúgás legutóbbi számában értékelte Labdarúgóink olimpiai szereplését, s ennek során újból felhívta a figyelmet arra, hogy *„a modern labdarúgás többet követel edzőtől és játékostól, mint a 4—5 év előtti”.* Miért?

Megváltozott a játék,

a fejlődés az idők során megváltoztatta a játék jellegzetességét — válaszol a miértre Sz. A. *Szavin* szovjet szakértő. — *Manapság a játékosoknak gyakrabban és gyorsabban kell a helyüket változtatniok a pályán, mint azelőtt, hogy eredményesen szerepelhessenek. A játék gyorsabbá vált, a közbeeső szünetek ritkábbak és rövidebbek. Több a játékban a párharc, az ellenfél őrzése, az őrzésből való szabadulás, a helyezkedés, a harc a labdáért, s mindehhez több gyorsaság, több állóképesség és több erő szükséges, mint azelőtt bármikor. Jelentősen megnőtt a játékosok terhelése...*

Kétségtelen, a jó technika gazdaságos erőkifejtést tesz lehetővé. A kifogástalanul és gyorsan végrehajtott átvételbe, leadásba az ellenfél nehezebben tud beleavatkozni, a pontos összjáték során kevesebb az „eladott” labda. Ám mindehhez gyors mozgás is kell, erő is kell, s mindezt egy-egy mérkőzésen legalább 90 percen át kell kifejteni!

Erő és gyorsaság

kell a jó technikai tudáshoz is, írja *Barcs* Sándor, mert az ellenfelek állandóan zavarnak, nincs idő a labda kényelmes kezelgetésére; ha nem adja gyorsan a labdát a játékos, vagy nem lő gyorsan, az ellenfél megzavarja, ha nem megy időben az átadás, a labda útját — a „lyukat” — már elzárta az ellenfél... *A korszerű labdarúgás* — emeli ki cikkében az MLSZ elnöke — *három alappillérre épül: a technikai képzettségre, a fizikai erőre és a gyorsaságra. Erre a három alappillérre lehet felhúzni aztán a taktikát, a csapatmunkát, az erőnlétet (mert az erőnlét és a fizikai erő nem teljesen ugyanaz!) és a játék többi tényezőjét... Ezeket az alapfeltételeket csak lelkiismeretes egyéni képzéssel érhetjük el, illetve tarthatjuk meg és fokozhatjuk. Rá kell tehát térni edzéseink áttervezésére, a vezető kluboknál segédedzők foglalkoztatására, testnevelő tanárok bekapcsolására (amit az egyre szakosodó edzői munka megkövetel) és a sportorvosok aktivizálására...*

Szerte a világon

ennek megfelelően folyik már a labdarúgók képzése. A Testnevelési Tudományos Tanácshoz nap mint nap érkeznek a folyóiratok és a Testnevelési Tudományos Kutató Intézet munkatársai alig győzik feldolgozni a sok kutatás és kísérlet eredményeit. Ezekből világosan kitűnik, hogy micsoda erőfeszítések történnek mindenfelé a teljesítmények fokozása érdekében. A sokrétű technika megtanítása és beidegeztetése mellett fejlesztik a gyorsaságot, a gyorsasági állóképességet, a szervezeti és az izomerőt, a periférikus látást, a gondolkodás — a gyors helyzetfelismerés és helyzetkihasználás — képességét. Különféle sportjátékban végzett kísérletek bizonyítják, hogy a sokrétű technika, a szükséges és legjobb mozdulatok gépiessé váló elvégzése lehetővé teszi a gyors gondolkodást, a taktikai megoldások gyors kiválasztását és gyors alkalmazását.

Magyar kísérletek is bizonyítják, hogy az ún. komplex-gyakorlatok (technikai-taktikai-erőnléti gyakorlatok) szakaszos módszerű végeztetése eszményi a labdarúgók számára, mert változatos edzésfoglalkoztatást tesz lehetővé, állandó és gyors mozgáshoz szoktat, s egyben fejleszt egész sor képességet és készséget. (Többek között a gyorsaságot, a gyorsasági állóképességet, a mozgásügyességet, a szervezet erejét!)

A brazilok

labdakezelése igazán magasfokú, mégsem szégyellték az 1954. évi VB után átalakítani egész edzésrendszerüket és ebben az addiginál sokkal nagyobb szerepet adni a gyorsaságnak, a gyorsasági állóképességnek és a fizikai erőnek. Ezt a példát azért említem, mert szeretjük azt hangoztatni, hogy mi *játsszuk* a labdarúgást, mi játéknak tekintjük a labdarúgást, nem pedig küzdelemnek. Nos, a brazilokra sem lehet azt mondani, hogy *erőből* játszanak.

A könnyed játszadozáshoz is erő kell, e nélkül lehetetlen másfél órán át ötletesen, szellemesen futballozni. Az 1958. évi világbajnokság után Brazíliában járt újságírók, szakemberek világosan megírták és elmondták, hogy milyen nagy szervező- és milyen kemény edzésmunka van a brazilok „könnyed” játszadozása mögött.

A ruganyosság

egyik alapeleme szintén az erő. Hiába gyors valakinek az ingervezetése, ha hiányzik ehhez az izomereje, sem gyorsan futni, sem átlagosnál jobban ugrani nem tud.

Minden elrugaszkodáshoz erő kell, és ez az alapeleme a rúgótechnikának, a fejelésnek, s a labdarúgó-technika más részének is. Nincs már a

világon olyan, labdarúgásban számottevő ország, melyben ne alkalmaznák a kis vagy nagy súlyzókat az izomerő fejlesztésére, van, ahol félméteres vízben, vagy lépcsőre felfelé futással fokozzák a lábizmok erejét, az angolok ugyanerre a célra gumiszalagot vagy rugós expandert is használnak.

Szovjetunióban az utóbbi években nagyon ráfeküdtek a technikai képzésre, s ennek során sok csapatban elhanyagolták a fizikai képzést. *Szavin* „Az elvesztett erő" c. cikkében beszámolt arról, hogy megmérték egy tucatnyi élvonalbeli labdarúgó rúgóerejét tavaly márciusban és októberben. A mérések azt mutatták, hogy márciusban sokkal nagyobb volt a rúgóerő, mint októberben. Az oka: a formábantartásban még végeztek erőfejlesztő gyakorlatokat a játékosok, de az idényben már nem!

B. *Nabokov* kimutatta, hogy a szovjet csapatok tavaly és tavalyelőtt számtalan mérkőzést a második félidőben vesztettek el, mert a játékosok nem állták az iramot. Például ellenünk is visszaestek a 3:1-es Európa Kupa-mérkőzésen; a nagyarányú londoni vereségnek, az osztrákok elleni „gyengélkedésnek" is erőnléti okai voltak.

Mit tegyünk és hogyan?

A mindenfelé folyó kísérletezéseknek, kutatásoknak hála, *ma már számtalan eszközünk van a gyorsaság, a gyorsasági állóképesség, az izomerő stb. fejlesztésére.* Még hozzá olyan gyakorlatok és edzésjátékok, amelyek változatos, érdekes edzésfoglalkozásokat tesznek lehetővé. Legtöbbjük komplex, azaz összetett gyakorlat, labdával is végezhető, a különféle fizikai képességek fejlesztése mellett technikai és taktikai foglalkoztatást is jelent.

A labdarúgó ET nyári továbbképző előadásain ezekből egy sort be is mutattunk, mondván, hogy ezek alapján bárki kialakíthat hasonlókat. De azok az edzők, akik gondosan, alaposan dolgoznak csapatukkal, napi munkájuk, gondjaik közepette nem sok időt tudnak ilyesmire szentelni. Segíteni kell őket munkájukban. A gyorsaság, gyorsasági állóképesség és az erő fejlesztésében segítséget jelenthet a labdarúgással behatóan foglalkozó *testnevelő tanárok bekapcsolása.* Ezenkívül az edzőtanács és a tudományos kutatóintézet együttműködésével most készül egy edzésgyakorlat és edzésjáték gyűjtemény, amely segítséget nyújt edzőinknek ahhoz, hogy a hagyományosan magasfokú technika mellé gyorsaságot és erőt is adjon labdarúgóinknak. Addig is azonban, amíg ez elkészül, *rendszeres előadások és gyakorlati bemutatók során kellene megismertetni szakembereinkkel ezeket a korszerű gyakorlatokat és alkalmazásukat országszerte.*

Az idő sürget. Ha nem kezdjük meg edzésmódszereink felfrissítését, akkor bekövetkezhet az, amit *Barcs* Sándor így fejezett ki: „... *4—5 év múlva a magyar labdarúgás már nem lesz ott a nemzetközi élvonalban".*

Pálfai János

Tizenöt ifjúsági játékos levele

Tisztelt Szerkesztőség!

A Magyar Posztó SE ifjúsági csapata azzal a kéréssel fordul a szerkesztőséghez, hogy szíveskedjenek az illetékes szervek tudomására hozni: milyen az élet a mi ifjúsági csapatunkban.

Az érthetőség kedvéért a nagy csapattal kezdenénk. Már több éve a BLSz első osztályában játszik felnőtt csapatunk és állandóan a második-harmadik helyen végez, nem bírja megszerezni az első helyezést, azt, hogy az NB III-ba jusson. Pedig ez a vezetők elsőrendű célkitűzése, éppen ezért most új edzőt szerződtettek, ebben látják a feljutás kérdésének megoldását. Ugyanakkor azonban erősen háttérbe szorítják az ifjúsági csapatot és a fiatalokkal való foglalkozást. A múlt évben például megszüntették az úttörőcsapatot, s a látottak alapján ez vár az ifjúsági együttesre is. Pedig nem ezt érdemelné. Az elmúlt idényben másodikok lettünk. A vezetőség akkor azt javasolta, hogy erősebb csoportba soroljanak bennünket. Ez meg is történt. A felkészülésre azonban nem sok lehetőséget kapunk. A nagy csapat állandóan lefoglalja az egész pályát, s ilyenkor mi a kapu háta mögött, edző irányítása nélkül — mert nincsen edzőnk — azt teszünk, amit éppen akarunk. Tavaly még legalább edzhettünk, biztosítottak rá két délutánt, most már ezt is elvették tőlünk. Csak ígérgetnek és az ígéretből semmisem valósul meg. Ha négy órára rendelnek ki bennünket és megyünk a szerelésért, akkor ránkförmednek: „Miért nem jöttök már hajnalban. Majd akkor kaptok szerelést, ha itt lesz az edző." — Pedig tudják, hogy nekünk az sincs. Miránk csak akkor kerül sor a szereléskiadásnál, ha a felnőttek már a pályán vannak. Néha egy-másfél órát kell várakoznunk és a pályára csak ritkán jutunk fel. Ha pedig ott vagyunk, szinte alig engednek időt a játékra. Így élünk mi, s így sportolunk. Pedig van közöttünk tehetséges játékos, közülünk nem egy már az úttörő-válogatottban is szerepelt. Szeretnénk mind többet tanulni, feljebb kerülni, erre azonban úgylátszik a Magyar Posztóban nem lesz lehetőségünk. Mindez fáj nekünk, szeretnénk, ha megjavulna a helyzetünk, ezért is fordultunk segítségkéréssel Önökhöz.

Sporttársi üdvözlettel:

a Magyar Posztó SE ifjúsági csapata, s 15 név:

Apagyi Imre, Elek László, Gulyás Ferenc, Maar Mátyás, Maylander Károly, Mezei Károly, Hárosi Jenő, Horváth István, Horváth Vilmos, Sárközi György, Sulja Ede, Szabó Jenő, Urbán Tibor, Varga József, Váradi József.

Eddig a levél, s kíváncsian várjuk a Magyar Posztó SE észrevételét.

A Vasas—Győr (2:2) mérkőzésen Mészöly, a Vasas középhátvédje küzd a győri csatárokkal

Ezt láttam BRÜSSZELBEN

Labdarúgó válogatottunk legközelebbi ellenfele október 30-án, Brüsszelben a belga együttes lesz. Hogy képet kaphassak a belga csapat játékerejéről, október 2-án megnéztem Antwerpenben a Belgium—Hollandia mérkőzést, amely azért is érdekes volt számomra, mert Hollandia lesz egyik ellenfelünk a világbajnoki selejtezőben. Ezekre a mérkőzésekre — mint ismeretes — '1961 április 30-án Hollandiában, október 22-én pedig Budapesten kerül sor.

Magyar—holland mérkőzés már elég régen volt, utoljára 1939-ben, ekkor 3:2 arányú vereséget szenvedett ez az összetételű magyar válogatott: Szabó — Korányi, Biró — Lázár, Turai, Dudás — Béki, Cseh II. Zsengellér, Sárosi dr., Gyetvai. Klubmérkőzéseink sem igen voltak az észak-európai országgal, a legutóbb a Vasas—Ajax EK-találkozó volt.

Nagy érdeklődéssel vártam ezt a talákozót, vajon milyen is a két csapat játéktudása, hiszen felkészülésünk során nem lényegtelen szempont ennek ismerete. Másodsorban, hogy ismételten megbizonyosodjam arról, amit már nagyjából amúgyis tudtam — hiszen sok válogatott mérkőzést láttam az elmúlt esztendőkben — mennyire kiegyenlítettek az erőviszonyok Európában. Eltűnt az a nagy tudásbeli különbség, ami a 30-as, 40-es években volt, sőt még nem is olyan régen, az 1950-es évek elején is, amikor pl. a magyar együttes kiemelkedett a nemzetközi mezőnyből, s így csaknem minden mérkőzésen esélyesként lépett pályára. Ma ez a tudásbeli különbség nincs meg a különböző nemzeti válogatottak között, s ezt azért említem, mert közvéleményünk hajlandó arra, hogy egy-egy ellenfelet kisebb mércével mérjen, ha kevésbé ismert csapatról van szó. Ilyenkor eleve győzelmet vár. Ez ma már nem így van, a tudásszintek körülbelül kiegyenlítettek.

Ezután szeretném megtenni észrevételeimet a belga—holland találkozóról. Általános benyomásként el kell mondani, hogy a holland válogatottat úgy kell tekinteni — különösen a belgák elleni szép győzelem után —, mint a magyar csapattal egyenlő erejű együttest. A hollandok jóhírét mutatta az is, hogy a mérkőzésre teljesen megtelt az antwerpeni stadion, s annak hangulata a régi magyar-osztrák mérkőzések légkörét idézte. A krónika kedvéért ide kívánkozik a két csapat összeállítása is:

Belgium: Seghers — Verbiest, Saeys, Raskin — Mees, Jurion, — Piters, Lippens, Wegria, Bertele, Letawe.

Hollandia: Graafland — Van der Hart, Wiersma Kuys, — Muller, Klaaens — Van der Kuil, Groot, Kruiver, Van der Gijp, Moelijn.

Az eredmény 4:1 (1:0) volt Hollandia javára.

A belga csapat összeállításának érdekessége az volt, hogy a csapatában középhátvédet játszó Raskin balhátvédet, a jobbszélső Jurion balfedezetet és a fedezet Lippens jobbösszekötőt játszott. Gólszerző sorrendben: Groot, Van der Kuil, Vegria, Saeys (öngól), Groot. A holland Muller 2:0-ás, a belga Lippens 2:1-es állásnál 11-est hibázott.

A mérkőzés két ellentétes stilusú csapat játékát hozta. A belgák a klaszszikus VM merev rendszerét alkalmazták, hátsó alakzatuk embert fogott, összekötőik mélyen hátul játszottak. Támadásvezetésük legtöbbször magas ívben az erőteljes, gyors, de technikailag fogyatékos Wegria középcsatár felé irányult. Tudatos helycserét nemigen lehetett látni tőlük, mozgási területüket általában ritkán hagyták el, a legtöbbször még a jobbszélső Piters változtatta helyét. A támadást a három előretolt csatár vezette, s ebben még a balfedezet vett részt. Ezek a támadások nem voltak folyamatosak, sok volt az átadási hiba, s meglepetésre a belga csapat az utolsó 25 percet már nemigen bírta. Elsősorban küzdőképességük és lelkesedésük dícséretes, a harmadik gól után azonban letörtek.

A holland válogatott a VM-formáció modern változatát alkalmazta, a védekezés során a középcsatár kivételével a másik négy támadó saját térfelére futott vissza, s elsőrendű szándékuk a két belga fedezet zavarása, szerelése volt. A belga kapura történő támadások során gyors volt az összjátékuk, a helycserék, s ebben elsősorban a három belső tűnt ki. Felváltva zárkózott fel hozzájuk a technikás jobb- és a nagy munkabírású balfedezet. A három belső a fél pálya körül igyekezett játékba hozni a két gyors szélsőt, akik a labdát azután egymáshoz igyekeztek juttatni, s ezzel a tért ölelő súlypont-áthelyezéssel gyakran megzavarták a belga védelmet. Kitűnő lapos játékot mutatott be a holland csapat, s a mérkőzés nagy részében komoly mezőnyfölényt harcolt ki. Igen jólképzett, jól összeszokott együttes a holland válogatott és a játékosok erőnléte is kitűnő.

Mivel a holland mérkőzés egy késöbbi terminusban kerül sorra, mégegyszer néhány szót a belgákról. Valószínűleg összeállításuk ellenünk jelentősen meg fog változni a hollandok elleni nagyarányú vereségük után. Akárhogyan is lesz, a mérkőzés esélyesének a látottak alapján a magyar csapatot kell mondani, de csak akkor, ha kijátssza formáját, mert ellenkező esetben meglepetés is lehetséges. Ilyenre ugyanis már volt példa legutóbb 1956 júniusában, amikor 3:1-es magyar vezetés után a belga együttes győzött 5:4 arányban. Vissza kell erre az esetre gondolni és a lehető legjobban felkészült csapattal Brüsszelbe utazni, nehogy meglepetés érjen bennünket.

Baróti Lajos

Az ifjúsági válogatottból a B-válogatottba! Mészöly a Bécsben játszott 2:2-s Ausztria B—Magyarország B mérkőzésen becsúszva igyekszik szerelni. Mellette Solymosi

155 játékos versenye a Labdarúgás

Egy bajnoki éven keresztül tart majd, s az alapját, néhány módosítással, tavasszal befejeződött féléves versenyünk szolgáltatja. A rangsorok összeállításánál minden olyan NB I-es labdarúgót figyelembe veszünk, *aki háromnál többször nem hiányzott csapatának bajnoki mérkőzéséről. Az aki, négyszer, vagy ennél többször nem játszik, kiesik a versengésből.* Amig a játékosok versenyben vannak, a hiányzó mérkőzéseken *lefelé kerekített átlagosztályzatot kapnak.* Mérkőzésenkint 1-től 10-ig osztályozzuk a labdarúgókat. *A kiállított játékosok továbbra is 1-est kapnak!* Az osztályzatok számát hétről hétre összeadjuk, s az így kapott pontszám adja meg a játékos versenyben elfoglalt helyét. Az átlagteljesítményeket nem posztonként tartjuk nyilván, hanem összesítve vezetjük.

Mi ennek a versenynek az előnye?

Többek között az is, hogy *nem kerülnek hátrányos helyzetbe azok a sokoldalú labdarúgók, akik nem egy helyen játsszák végig a bajnoki idényt,* hanem sűrűn szerepelnek más posztokon is. A régebbi versenyben az ilyen játékosokat nem tudtuk rangsorolni.

Az összesített verseny persze nem jelenti azt, hogy abból nem lehet megállapítani: melyik poszton, melyik a legjobb játékos, kapus, hátvéd, fedezet, vagy csatár. Ez a rangsorolási táblázatról könnyen megállapítható.

Nagy érdeklődéssel várjuk: hogyan alakul majd az átlagteljesítmények alapján vezetett verseny; kik lesznek azok a labdarúgók, akik az 1960/61-es bajnoki évben az élmezőnyben foglalnak helyet, a legjobbak versenyébe is élre kerülnek?

Az egészséges versengést, a jobb teljesítményeket, s ezen keresztül a színvonal emelkedést jutalmazással is előszeretnénk segíteni. Szerkesztőségünk elhatározta, hogy az *első tíz* helyezettet díjazásban részesíti.

A díjak

Az első helyezett *egy nagy ezüstserleget,* a második egy *kis ezüstserleget,* a harmadik egy *díszes kivitelezésű veretet,* a negyedik, ötödik, hatodik, hetedik, nyolcadik és a tizedik *értékes könyvet* kap.

Nézzük csak a verseny jelenlegi állásának néhány érdekességét. A hetedik forduló után összeadtuk az osztályzatokat, s kiderült, hogy már jó néhány ismert nevű labdarúgónk nem pályázhat babérokra. Íme, néhány név: Bencsics, Sóvári, Kárpáti (Vasas), Bárfy, Lenkei, Borsos, Mátrai, Berta, Gerendás, Dékány dr, Bödör, Kóczián I, Pál II, Kóczián II, Budai (Bp. Honvéd), Solti, Menczel, Benák, Baráth, Macsali, Kresz, Kamondi, Serédi, Faludi, Garami, Danka, Horváth (Győr), Pál I, Jakobi, Lakat, Csóri, Kertes, Zilahi és mások.

A 8. forduló előtt 155 labdarúgó van versenyben. A Dorogi Bányász és a Debreceni VSC játékosai egy mérkőzéssel kevesebbet játszottak, de, hogy ne kerüljenek hátrányos helyzetbe, természetesen hetedik osztályzatul ők is kaptak egy átlagot, amelyet, ha lejátsszák a Dorog—DVSC találkozót, behelyettesíthetünk majd azzal a számmal, amelyet akkori teljesítményükkel érdemelnek ki.

Jancsik rajtolt a legjobban

Ha egy pillantást vetünk a verseny jelenlegi állására máris megállapíthatjuk, hogy az első: Jancsik Mihály, a Salgótarjáni BTC 35 éves középhátvédje. 7-es a legrosszabb osztályzata, s átlaga 7 fölött van! De szorosan ott van a nyomában a fiatal Mészöly, valamint Szojka, Göröcs, Zallár és a pécsi Kocsis is. Érdekes, hogy 30 ponttól felfelé egészen 53-ig nem törik meg a számok folyamatossága, csupán a fiatal debreceni Némethy van alaposan leszakadva, hiszen csak 24 pontja van.

Néhány kiállított játékos már a verseny első szakaszában nagyon hátrányos helyzetbe került, például Sándor, Bödör, Dálnoki, Gerendás és Bozsik. Dálnokit és Gerendást ugyan nem állították ki, de mivel az MLSZ fegyelmi bizottsága őket is eltiltotta, természetesen az MTK elleni mérkőzésen ők is 1-es osztályzatot kaptak. Az egyes legérzékenyebben Bozsik Józsefet érintette, ha ugyanis a jobbfedezetet a Szeged ellen Virág játékvezető nem állította volna ki, akkor *Bozsik magasan vezetne az összesítésben,* hiszen kétszer kapott 9-est, s többször 8-ast.

Érdemes megemlíteni, hogy idáig négy labdarúgó érdemelt ki 10-est: Göröcs, Mészöly, Molnár (MTK) és Opova!

Nézzük posztonként kik állnak a legjobban? A kapusok közül a Szegedi Mészáros, a jobbhátvédek közül Rajna és Szőcs, a középhátvédek közül Jancsik, a balhátvédek közül a Diósgyőri Paulás.

Magyar siker született a bajnokcsapatok Európa Kupájában: az Újpesti Dózsa pontveszteség nélkül vívta meg az első fordulót, s 5:1-es összesített gólaránnyal jutott tovább. Képünk a Belgrádban játszott Ú. Dózsa—Crvena Zvezda mérkőzés egyik jelenetét mutatja

(Jugofot Beograd felv.)

díjaiért SZOROS A MEZŐNY

Ezideig Szojka a legjobb jobb- és Zallár a legjobb balfedezet, a csatárok közül pedig Göröcs viszi el a pálmát, rajta kívül pedig jobbszélen Friedmanszky, középcsatárban Hajós és Dombai, balösszekötőben Molnár, balszélen pedig Fenyvesi dr, az éllovas.

A verseny állása

53 pontos:

Jancsik (SBTC)

52 pontos:

Mészöly (Vasas), Szojka (SBTC)

51 pontos:

Göröcs (U. Dózsa), Kocsis (Pécs), Zallár (Szeged)

50 pontos:

Domán (DVSC), Mészáros (Szeged), Nagy (MTK), Palotai (Győr), Portörő (Szeged)

49 pontos:

Berendi (Vasas), Grosics (Tatabánya), Molnár (MTK), Orosz (Ferencváros), Pió (Győr), Rajna (U. Dózsa), Fenyvesi dr (Ferencv.), Sipos (MTK), Szigeti (DVTK), Szőcs (Bp. Honvéd), Tóth I (Csepel)

48 pontos:

Friedmanszky (Ferencv.), Hódi (DVTK), Szentmihályi (Vasas), Szimcsák I (MTK)

47 pontos:

Bozsik (Bp. Honvéd), Horváth (Ferencváros), Kleibán (Csepel), Kocsis (Pécs), Kovács III (MTK), Nemes (Szeged), Paulás (DVTK), Pesti (Győr), Ughy (Csepel), Várhidi (U. Dózsa)

46 pontos:

Bencsik (Dorog), Dezsőfi (Szeged), Farkas (Vasas), Polgár (Tatabánya), Török (DVTK), Vilezsál (Ferencváros), Zengői (Pécs)

45 pontos:

Bundzsák (Vasas), Bányai (Bp. Honvéd), Dombai (Tatabánya), Gelei (MTK), Hajós (Szeged), Ihász (Vasas), Ilku I (Dorog), Kürtösi (Szeged), Oláh II (SBTC), Orbán (Győr), Rádi (Pécs), Takács (Csepel)

44 pontos:

Cseke (DVSC), Cserháti (SBTC), Farsang (Tatabánya), Morvai (Győr), Palicskó (MTK), Papp (DVSC), Polyvás (Szeged), Rákosi (Ferencváros), Salgó (SBTC), Sátori (Csepel), Szepesi (Tatabánya), Szini (U. Dózsa), Szabó (Szeged), Solymosi (DVTK), Tamás (Győr)

43 pontos:

Dudás (Bp. Honvéd), Csáki (SBTC), Gilicz (Bp. Honvéd), Győrvári (U. Dózsa), Kékesi (Vasas), Kotász (Bp. Honvéd), Mathesz (Vasas), Mednyánszki (Csepel), Nagy (Vasas), Nyári (Szeged), Sándor (SBTC), Török (U. Dózsa), Varga (Dorog), Vasas (SBTC), Vári (Győr) Tóth II. (Csepel)

42 pontos:

Galambos (Bp. Honvéd), Iván (DVTK), Lahos (Tatabánya), Opova (Pécs, Pataki Ú. Dózsa), Simonyi (DVSC), Taliga (SBTC)

41 pontos:

Bulla (Csepel), Hegyi (Pécs), Faragó (Bp. Honvéd), Tichy (Bp. Honvéd)

40 pontos:

Borsányi (U. Dózsa), Csupák (Pécs), Dalnoki I (Ferencváros), Farkas (Pécs), Fellegi (Dorog), Kalmár (Csepel), Molnár (DVSC), Sas (MTK), Tetnovszki (Csepel),

39 pontos:

Andris (Dorog), Kiss (DVTK), Kuharszki (U. Dózsa), Molnár (Tatabánya), Prohászka (Dorog), Szilasi (Bp. Honvéd), Werner (DVTK)

38 pontos:

Bíró (Tatabánya), Beck (Tatabánya), Borbély (Győr), Kazinczy (Bp. Honvéd), Koos (Győr), Kovács (DVSC)

37 pontos:

Deli (Tatabánya), Halápi (U. Dózsa), Kalmár (Győr), Lantos (MTK), Machos (Vasas), Szusza (U. Dózsa), Schédl (Tatabánya)

36 pontos:

Albert (Ferencváros), Csordás (Vasas), Dunai (Pécs), Hetényi (Tatabánya), Pálfy (Győr), Szovják (Tatabánya), Tóth (Ú. Dózsa)

35 pontos:

Bendes (Pécs), Csányi (DVTK), Csekő (DVSC), Komlossy (DVSC), Láng (Dorog), Oláh (Dorog), Papp (DVTK), Reményik (Szeged), Répás (SBTC), Takács (DVSC)

34 pontos:

Kuti (Győr)

33 pontos:

Marosvölgyi (Dorog)

32 pontos:

Pálmai (Dorog), Sándor (MTK)

31 pontos:

Fekete (DVTK), Huszár (SBTC), Monostori (Dorog), Kékesi (Dorog), Kovács (Pécs)

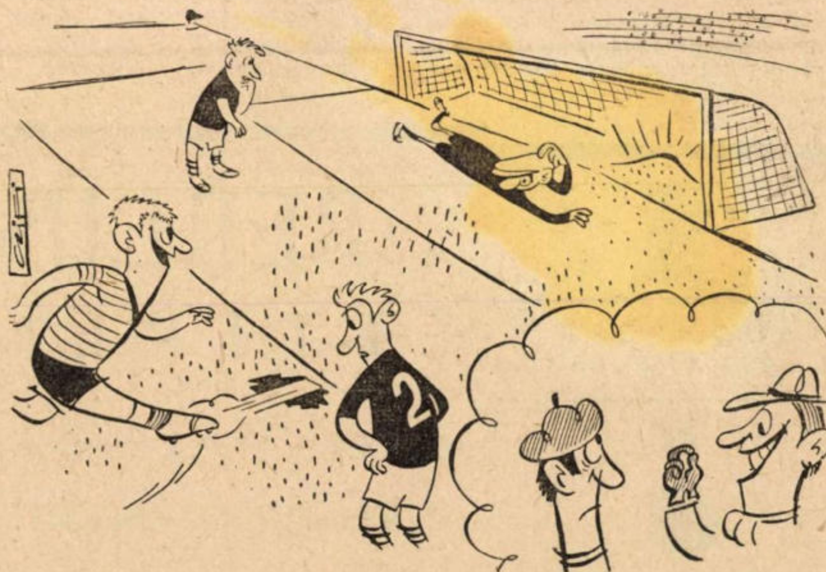
30 pontos:

Ilku III (Dorog), Thoman (Ferencváros)

24 pontos:

Némethy (DVSC)

ELISMERÉS

— *Micsoda gól! Fű alatt!...* (Ifjabb Czifferszky Béla rajza)

Szeretnénk visszahozni
A CSAPATOT AZ NB I-BE

A befejezéshez közeledő labdarúgó NB II őszi idényében hétről-hétre élesebb a harc. Valamennyi találkozón izgalmas, küzdelmes játék folyik, s a bajnoki pontok sokszor csak az utolsó pillanatokban találnak gazdára. A labdarúgás hívei figyelemmel kísérve az NB II-ben folyó küzdelmeket, — szinte régi szokásként — mindig külön érdeklődést szentelnek a volt I. osztályú csapatok szereplése iránt. Így van e most is, amikor sok szó esik a nyugati csoportban szereplő Szombathely és a keleti csoportban játszó BVSC játékáról. A budapesti vasutasok eredményeiről, s további esélyeiről beszélgettünk Kiss Gábor edzővel, aki az új idényben vette át a csapatot. Elöljáróban azonban még egy kényes kérdést tettünk fel a kiváló szakembernek: miért vált meg a Diósgyőrtől, attól a csapattól, amely keze alatt az elmúlt évben elnyerte az NB I. legjobb vidéki együttese címet.

— *Valóban kényes kérdés és eddig igyekeztem is elkerülni, hogy erről beszéljek — mondotta Kiss Gábor. Szerettem ugyanis Diósgyőrben dolgozni, igen jól megértettük egymást a játékosokkal. Kitűnő kollektív szellem alakult ki, s ez egyik alapja volt a jó eredményeknek. Nem is titkolom, sajnálom, hogy megváltam a csapattól, sajnáltam a fiúkat. Úgy éreztem azonban — s ezt ne vegye senki sértésnek — a vezetés részéről nem kaptam megfelelő támogatást. Az utolsó hónapokban nem vették tekintetbe, hogy mint budapesti lakosnak, a családomtól való különélés komoly nehézséget jelentett. Nem kértem lehetetlent, jogtalan támogatást — de a jogosat sem kaptam meg. Emiatt váltam azután meg a vasgyáriaktól, ezért vállaltam máshol edzőséget.*

Többéves NB I-es működés után tehát NB II-es csapathoz került Kiss Gábor. Milyen érzésekkel kezdte meg munkáját?

— *Azt hiszem, túlzás nélkül mondhatom, hogy mint edző számára az egyik legnehezebb feladat, első osztályból kiesett csapat irányítását végezni. Itt mindig megnövekedtek az igények, hiszen a vezetőség és a szurkolótábor is azt szeretné, ha az együttes visszakerülne az első osztályba, újból ott játszana a 14 legjobb magyar csapat között. A másodosztályú ellenfelek viszont szinte egytől-egyig minden mérkőzésen kettőzötten küzdenek, mintha azt akarnák bizonyítani: ők jobbak, mint a volt NB I-es csapat. Így aztán a játékosoknak is nehéz a helyzetük. A BVSC-nél is tapasztaltam például, hogy hosszabb ideig letörtek voltak a játékosok az első osztályból való kiesés miatt. Ezért egyik legfontosabb feladatomnak tekintettem, hogy „felrázzam" az együttest, lelkileg is összehozzam a gárdát. Úgy érzem a kezdeti lépések ezen a téren sikeresek voltak, mert ott vagyunk az élcsoportban, esélyesek vagyunk még arra is, hogy megszerezzük a bajnoki címet.*

Milyen a játékosanyag, s milyen elképzelései vannak a csapattal?

— *Tizennyolc-húsz játékosból álló kerettel dolgozom, s a tavalyi első osztályú csapatból csak Nagy József hiányzik. Ő tudomásom szerint a Vasashoz kéri majd átigazolását. Ugyancsak hiányzik az edzésekről az ifjúsági válogatott Nagy Béla, akinek sérülése még mindig nem jött rendbe... A kapus posztján hárman jönnek számításba: Katona, Mészöly és Varga. A hátvédkeret tagjai: Kárpáti, Zalai, Rada, Fekete és Rendek, míg a fedezetsorban Szalai, Bárkányi és Balázs szerepel. A csatárok: Murár, Göncz, Csernai, Gelencsér, Vereb, Borbély és Nagy B. Valamennyi labdarúgónk képzett játékos, s ha sikerül tovább erősíteni a fegyelmet, a jószellemet és a gyors, eredményes játékot megvalósítani, akkor nem kell tartanunk a tavaszi idény mérkőzéseitől sem.*

Befejezésül még egy kérdés, milyennek látja az első osztály után a másodosztályban a színvonalat, a játékot?

— *Megvallom, számomra némi csalódást hozott az NB II-es szinvonal, mert elég nagy különbséget tapasztalhatok az első osztállyal szemben. A legfeltűnőbb, hogy a csapatok legtöbbje az erőfutballra fekteti a fősúlyt, nem pedig a korszerű, szép labdarúgásra. Elég sok a szabálytalanság, a kemény belemenés és ezért a sérülés is. Különösen az élcsapatok ellen folyik hétről-hétre kemény harc és sajnos a játékvezetők nem mindig elég erélyesek. Éppen ezért ez úton is kérem a Játékvezetők Tanácsát, szólítsa fel a játékvezetőket: minden mérkőzésen egyforma eréllyel lépjenek fel, ha szükséges, nyúljanak a kiállítás „fegyveréhez", s legyenek bátrak a 11-esek megítélésénél is. Ha az NB II-ben is inkább a játék, mint a küzdelem és az erőfutball dominál majd, akkor ez az egyetemes magyar labdarúgás hasznára válik.*

Kozák Mihály

Hogy a labdarúgás a legveszélytelenebb *és a legszebb sportág legyen*

„Meglepő, de igaz...”

Ez volt a címe a világszerte elterjedt nagy sportszaklap érdekességeket közlő rovatának, amelyben jó néhány évvel ezelőtt egyszer azt olvastam, hogy valahol néhány sportszakember arról vitázott igen hevesen, melyik a legdurvább sport, melyik sportágban adódik a legtöbb súlyosabb természetű sérülés, baleset.

Semmiképpen sem tudtak dűlőre jutni, így hát megegyeztek abban, hogy a statisztikára bízzák a vita eldöntését.

Nem tudom persze, mennyire pontos, hitelt érdemlő és megbízható adatok alapján állították össze a lapban közölt listát, de abból az derült ki, hogy kedvenc sportágunk, a labdarúgás nagyon szerény helyen, egészen hátul kullogott, akárcsak napjainkban a Dorog.

„A játékosok és a mérkőzések, kétkapus edzések, tehát a legfőbb sérülési alkalmak nagy számát tekintve, a labdarúgás egyike a legveszélytelenebb sportoknak”.

Ezt a magyarázatot fűzte a szaklap a közölt statisztikai adatokhoz.

...egyike a legveszélytelenebb sportágaknak! — igen, így írta a szaklap, s így maradt meg ez emlékezetemben.

És: egyike a legszebb sportágaknak! — ezt ugyan nem írta a nagy szaklap, de ezt vallják milliók és milliók szerte a világon...

Mindennek, ami történik, oka van.

Oka van annak is, hogy a „Meglepő, de igaz...” rovat érdekes közleménye éppen most jutott eszembe.

Az utóbbi hetekben ugyanis a szurkolók hiába keresték zöld gyepre kifutó csapatukban néhány kedvencüket. Nem játszhattak a fontos bajnoki és nemzetközi mérkőzéseken, nem szerepelhettek a válogatott csapatban sem, mert sérülésekkel bajlódnak.

Nem emlékszünk, hogy labdarúgásunk története során mikor volt annyi sérültünk, mint az utóbbi hetekben.

Mi lehet az oka a sérülések feltűnő szaporodásának?

Talán a véletlenek közjátékáról van szó? Avagy szemben az említett statisztikai adatokból levont következtetéssel, mégsem olyan veszélytelen sportág a labdarúgás?

Úgy gondolom, nem tennénk jó szolgálatot labdarúgásunk jelenének és jövőjének, ha a véletlenek kategóriájába sorolnánk ezt a jelenséget. Nagy hiba lenne, ha abban keresnénk az okot, hogy labdarúgásunkban az erőviszonyok bizonyos fokú kiegyenlítődése következtében egyre inkább kidomborodik a játék küzdőjellege, élesebb a harc a bajnoki pontokért, mint bármikor ezelőtt. A hátsó játék szervezettebbé és keményebbé válása miatt gyakoribb a test-test elleni közvetlen harc. Ez mind igaz, de mindennek semmiesetre sem kellene a sérülések szaporodásában kifejezésre jutnia, hiszen a küzdelem, a keménység, a védők és támadók egymás elleni harca szabályos módszerekkel is érvényesülhet. Az a baj azonban, hogy

igen gyakran szabálytalan eszközöket alkalmaznak és nem is kevesen.

A küzdelem kiélesedését, a játékmodor bizonyos változását nem követte nyomon a sportszerű magatartás, minden sportversengésnek, így a labdarúgásnak is egyik elsőrendű éltető eleme.

Elferdítené a valóságot, aki azt próbálná alátámasztani, mintha labdarúgásunkra a sérüléseket okozó durva játékfelfogás és gyakorlat lenne a jellemző. Erről szó sincsen, de azt sem lehet letagadni, hogy nem egy csapatunkban,

még a legelső vonalban is akad egy-egy játékos, aki olykor akár nem kielégítő formája, akár technikai képzetlensége, akár pedig a keménység helytelen értelmezése miatt, vagy egy adott pillanat hatása alatt kíméletlenül lép fel ellenfelével szemben.

És előfordul az is, hogy elmarad ilyenkor a cselekedetük súlyosságával arányban álló, szükséges megtorlás. Előfordul, hogy a játékvezető csak szabadrúgást ítél, amikor pedig helyén való lenne a figyelmeztetés, előfordul, hogy megelégszik a figyelmeztetéssel olyankor, amikor pedig az egyedüli helyes ítélet a kiállítás lenne.

Előfordul, hogy a kiállított játékos enyhébb büntetésben részesül s arra sem sok példa van, hogy a kíméletlen labdarúgó egyesülete szakvezetése részéről kapna büntetést. Ezzel szemben sokkal gyakoribb, hogy

elnézik sportszerűtlenségét.

Nem szolgálja a sportszerűséget, sőt további sportszerűtlenségek lekötésére bátorítják őket, amikor elfogult, soviniszta szurkolók egyes labdarúgókat valósággal belehajszolnak a meg nem engedett eszközök alkalmazásába.

Az összefüggések hosszú láncolatában így hatnak és egymásra visszahatnak a sportszerűtlenségek, helytelenül értelmezett és alkalmazott módszerek láncszemei.

A magyar labdarúgást sokévtizedes története során a kultúrált játék jellemezte, ez a fő jellemvonása ma is. Hogy mégis ezúttal a durva játék a témája ennek az írásnak,

az nem labdarúgásunk lényegéből, hanem kizárólag az utóbbi hetek néhány teljesen szokatlan és kirívó jelenségéből fakad.

Olyan jelenségéből, amelynek semmi köze a sporthoz, amely teljességgel idegen a magyar labdarúgástól.

A mi labdarúgásunk, beleértve játékosainkat, edzőinket, játékvezetőinket, vezető és fegyelmező szerveinket és természetesen a sportszerető tömegeinket, rendelkezik olyan erővel, hogy a játékban néhányszor észlelt káros jelenséget egyszersmindenkorra megszüntesse.

Az pedig, hogy soha nem volt annyi sérültünk, mint az utóbbi hetekben, nem volt véletlen. Szükségszerű következménye volt annak, hogy egyesek kissé lekanyarodtak a sportszerű gondolkodás útjáról. Most mindannyiunkon a sor, hogy visszavezessük őket a helyes, egyedül járható útra, a szabályos játék útjára.

Volt tehát oka annak, hogy ezekben a hetekben a *„Meglepő, de igaz...”* rovat egykori megállapításaira gondoltam.

Úgy érzem azonban, hogy az okok, amely miatt ez az írás megszületett, semmit sem módosítottak azon a tényen, hogy a labdarúgás „... egyike a legveszélytelenebb sportágaknak!”

És, hogy: egyike a legszebb sportágaknak! — amelyet ugyan annakidején nem írt meg az a nagy szaklap, de ezt vallják milliók és milliók szerte a világon, még akkor is, ha egy-egy fenegyerek olykor rossz fát tesz a tűzre.

Tabák Endre

Arrivederci, Nándi!...

Olasz nyelvkönyvvel a kezében lép asztalunkhoz és önkéntelenül így köszöntjük:

— Bon giorno signore Hidegkuti... Come sta?

Óbudai kiejtéssel válaszol:

— Bon giorno... Va bene...

Olaszországba készül, még néhány napja van itthon, s azután Nándi — a magyar labdarúgás egyik jellegzetes, kiemelkedő egyénisége, körülnéz még egyszer az otthonában, talán még egy megszokott, hozzá közel álló tárgyat tesz a bőröndjébe és aztán felül a vonatra, itthagyja barátait, a meghitt környezetét: Nándi az olasz Fiorentina edzőjeként száll le Firenzében a vasúti kocsiból.

Mindketten nehezen találjuk meg a beszédet elindító szavakat. Tudja miről van szó, ceruzám várja, hogy feljegyezze azokat a szavakat, amelyekkel búcsút vesz nyilvánosan is eddigi sportpályafutásától, az itthoniaktól, a múlttól, amely számára oly sok kivételes sikert, de csalódásokat is hozott. Kávéját kavargatva körülnéz. Mintha búcsúzna e helytől is: a kis asztaloktól, amelyek mellett sok vitában vett részt. Az emberektől, a most halkan sziszegő kávéfőzőgéptől, a pesti utcáktól, a pályáktól, Óbudától — szűkebb, meghitt otthonától. Ahonnan — igen, számol az ember: pontosan huszonöt esztendővel ezelőtt indult, mint igazolt labdarúgó, fényekkel gazdag útján, a kerek labda nyomában.

Lehet, hogy ő is ezekre az időkre gondol, a Bécsi út környékén elterülő grundokra, az első rongylabdára, amit édesanyja harisnyájából gyömöszölt össze először ügyetlen kezekkel.

Közömbös dolgokról beszélünk, de gondolataink másfelé kalandoznak. Szórakozottan a tárcájába nyúl, fényképek után kutat. Az asztalra esik az egyik kép, felemelem. A 15 éves Nándit idézi ez a kopott, tépett szélű igazolvány-kép, hátán a dátum. Abból az időből való tán, amikor az Újlaki FC intézője komoly arccal azt mondta a vékonyka óbudai fiúnak, hogy ő már kiöregedett a kölyök-csapatból, a következő mérkőzésen már a felnőttek között játszik majd.

Bizony nagyon korán ragadt Hidegkutira az „Öreg" jelző, amikor még inas volt a harisnyagyárban. És korán megismerkedett a közönnyel, a féltékenykedéssel, mert a háború után úgy volt, hogy az FTC-be kerül. Már ott is állt az Üllői úti klubiroda előszobájában. Mások is várakoztak, s a beszélgetők csoportjából megjegyzés ütötte meg a fülét:

— Minek hozzák ide Hidegkutit!?... Van annál jobb csatár itt...

Az érzékeny játékos sarkon fordult, s meg sem állt az MTK-ig.

1947-et mutatta a naptár. Bukovi Márton lett az edzője és abban az időben, a kemény edzések, a nagy megterhelés, úgy látszott, hogy véget vet pályafutásának. A gyenge szervezetű, vérszegény labdarúgó sokszor fordult edzés közben mestere felé:

— Marci bácsi, nem megy, hiszen már 27 éves vagyok...

Aztán edzőjével harcolt az évekkel, „különleges" edzéseken vett részt, ereje, önbizalma fokozódott. Sokoldalú labdarúgónak képezte ki magát. Így jött el a helsinki olimpia, ahol négy helyen, a középcsatárban, a jobbösszekötő helyén, a balszélen és a jobbszélen játszott. És jött, Londonban, az évszázad mérkőzése, ahol négy gólt lőtt. És jöttek az újabb sikerek. Hasábokat írtak a „varázslóról" a külföldi lapok.

Ránézek. Újabb kávét rendel. Néhány nappal ezelőtt dőlt el véglegesen, hogy a Fiorentinához kerül. A délamerikai Carnigliát helyettesíti majd és Hamrin, Montuori, s más híres olasz játékosok edzője lesz. Ezekben a napokban az olasz lapok vastagbetűkkel nyomtatott címekkel harsogják a hírt: Hidegkuti novemben 1-én átveszi a Fiorentinát. Olaszországban, Nándi nagyon népszerű és nagy megbecsülésnek örvend. Persze ezt a tekintélyt még játékos korában szerezte.

A témára térünk. A ceruza hegye a papírra kerül:

— Október 26-án útnak indul...

Mintha csak magát nyugtatná:

— Nem megyek el véglegesen... Így is furcsa érzés... Ilyen hosszú időt még nem töltöttem távol az otthonomtól. Két éves a szerződésem. Különös érzés ez. Itthagyni a múltat... Az MTK-ban eltöltött 14 évet... Barátaimat. Hatvannyolcszoros válogatottságomat... A fiúkat... Vajon mit gondolnak most rólam?...

— Mint edző, elégedett volt munkájával?...

— Új játékosokat igyekeztem a csapatba beilleszteni, másfél év után azt hiszem sikerült célomat elérni: olyan együttest hoztam össze, amelyik a jövőben, talán nem is olyan sokà, méltóan képviselheti majd a klubszíneket...

Valamit szeretne még mondani. Átsegítjük a válaszon. A másféléves múlttal rendelkező edző problémáiról beszélünk. Az esetleges csalódásokról.

— Igen, ilyenek is akadtak. Egyes játékosok nem tudták megérteni, hogy ú j a t kell hozni a futballban, új csapatot kell építeni. Türelmetlenek voltak, mert gyors eredményeket vártak... No, de ez nemcsak az én problémám. Akad más csapatnál is ilyen eset... A fiúk különben hallgattak rám. Ha néha kemény is voltam, utólag belátták, hogy nekem volt igazam...

— Nyilván Olaszországban is találkozik majd nehézségekkel. Kevés tapasztalattal rendelkezik... Nem beszéli még az olasz nyelvet. Nagynevű játékosok edzője lesz... Talán „csodát" is várnak magától. Azt, hogy „varázsló" legyen a Fiorentinánál is. Gondolt erre?...

— Igen, számítok erre is... Idegen országba megyek. Talán nagy dolgokat várnak majd tőlem, azt, hogy jövőre bajnok lesz új csapatom. Ilyent ne várjanak tőlem... Lojaconot és egy másik válogatottat eladott a Fiorentina, új, fiatal játékosok kerültek a csapatba... Idő kell az ő bedolgozásukhoz...

Már tervekről beszél. Arról, hogy Firenzében egy darabig csak, mint megfigyelő jár ki az edzésekre. Sok újat nem akar az edzésekbe vinni, csak fokozatosan tér át új módszereire. A fősúlyt az egyéni képzésre és a csapatmunkára helyezi.

— Majd, ha jobban megismerjük egymást, könnyebb lesz a dolgom... Tolmácsom Czeizler Lajos technikai igazgató lesz, aki az összeállításért és az edzések felépítéséért a felelős. Én viszont a pályán dolgozom majd a fiúkkal...

Az arca felderül, amikor folytatja:

— Együtt edzünk... Mindent megmutatok az olaszoknak és ekkor már nem lesz semmi probléma... A pálya lesz a munkaterületem, az íróasztalom. Ott már a nyelvi nehézségekkel sem kell megküzdenem...

Hidegkuti Nándor valósággal felfrissül, megfiatalodik erre a gondolatra.

Amikor először felhúzza a szerelést, a bőrszeges cipőt, s kezében a labdával kifut a firenzei pályára. Beáll az olaszok közé. Előredobja a labdát, továbbítja. Megmutatja, hogyan csinálta ő — nem is olyan régen.

— Talán játékosnak is elfogadnák?

— Csak edzőnek szerződtem hozzájuk...

— Miért megy el? Miért nem akar itthon maradni?

— Tanulni szeretnék, látókörömet szélesíteni... Tapasztalatokat szerezni, mert másfél éves edzőségem alatt rájöttem, szükségem van erre is... Két év múlva hazajövök... Remélem hasznára lehetek akkor a magyar labdarúgásnak...

Őszintén *beszélünk, mint máskor. Hidegkuti nem tér ki az elől a kérdés elől sem, hogy akkor is elment volna, ha nagyobb edzői sikereket ért volna el az MTK-ban, mint ezúttal?*

— Nem mentem volna el, hiszen mindenem megvolt. Én a nyugalmat szeretem. De tanulnom kell, az olas profi-futballistáktól sokat lehet tanulni, az edzőnek is... Talán ott is ki leszek téve egyes fanatikus szurkolók bántó bírálatának, mint itthon... De ott nem fáj majd ez nekem, hiszen, hogy is mondjam csak, Olaszországnak a futballban nem adtam magamból semmit... De erről ne beszéljünk. Megbékélten, de különös érzésekkel búcsúzom el egy időre a legkedvesebbtől, a magyar futballtól... Egy dolog van, amit még megemlítek: az utódommal türelmesebbek legyenek...

Nánditól nagyon nehéz búcsút venni. Az embertől és a kivételes tudású játékostól, aki valóban nagyon sokat adott magából, tehetségéből és emberségéből a magyar sportéletnek.

Ne búcsúzzunk hát.

Mondjuk ezt:

„Arrivederci..."

A viszontlátásra, Nándi.

Fekete Pál

DIDI — *hazament*

Waldi Pereira, népszerű nevén Didi, a brazilok világhírű játékosa csak a tartalékok savanyú kenyerét ette a Real Madrid csapatában. Így hát hazament s otthon Rio de Janeiróban a Botafogo tárt karokkal, no meg szerződéssel várta.
Képünkön Didi aláírja a szerződést

Milyen legyen a kapus edzése?

A labdarúgásban a csapatok győzelme, vagy veresége sok esetben a kapus jó játékától, védésétől függ. Ahhoz azonban, hogy a kapus jó formában legyen széleskörű és következetes felkészülés szükséges.

Ezekről a fontos és érdekes kérdésekről ír tanulmányában Fokin és Granatkin a két ismert szovjet labdarúgó szakember.

Fokin véleménye szerint a kapusnak a labdarúgó idény befejezése után is egész éven át, következetesen valamilyen kiegészítő sportot kell űznie. Ez biztosítja csak az állandó jó forma megtartását. A sporttudományi kutatók hosszabb megfigyeléseik alapján arra a megállapításra jutottak, hogy az általános fizikai fejlesztéshez a kapusnak speciális gimnasztikai gyakorlatokat kell végeznie. Ezek a gyakorlatok erősítik a szív és véredényrendszert, az izmokat, szalagokat, inakat és ízületeket. Nagyon fontos, hogy kiegészítő sportként kosárlabdázzanak, síszenek, gyakorolják a műugrást. Ez utóbbi feltétlenül komoly eredményt hoz, mert megkönnyíti a vetődés technikájának tanulását, és fokozza a bátorságot. A műugrást a labdarúgó idény alatt nem kell végezni.

Az ökölvívók edzéséből az utóbbi két gyakorlat vehető át:

A: Az árnyékboxolás, amelyben egyesíteni lehet az elugrásokat és az öklözést.

B: Az ún. ökölvívó körtével végzett gyakorlatokat, az öklözés pontos kidolgozására és a mozdulatok beidegzésére.

Az előkészítő időszakban a kapusnak legalább hetenként egyszer különleges labdarúgó edzést kell tartania.

Azoknak a kapusoknak, akik más sportágra kiegészítő, erőnléti fejlesztés szempontjából nem térnek át, a tornatermi edzés kötelező és ezeket hetenként kétszer-háromszor végezzék.

A kapusnak mihamarabb meg kell kezdenie az *idényelőtti előkészítést*. Már a tornateremben formáját olyan magasra kell emelni, amennyire csak lehetséges. A tornatermi edzés mellett nagyon fontos a mezei futás, mert növeli az állóképességet és a kitartást, edzi a szervezetet.

Az első pályaedzéseknél a kapusnak főleg a kapuban kell tartózkodnia, mert ebben az időszakban ilyen formában növelheti legjobban játéktudását. Az első pályaedzéseknél nagyon fontos, hogy nem szabad túlságosan megerőltetni a szervezetet, fokozatosan kell hozzászoktatni a nagyobb megterheléshez.

A labdarúgó idény alatt a kapusnak legfőbb feladata minden egyes mérkőzésre a következetes felkészülés, alapos széleskörű edzéssel, hiszen legfontosabb feladata, hogy formájának maximumát nyújtsa a labdarúgó idény alatt.

A labdarúgó idény befejezése után a kapusnak tartózkodni kell egy, vagy másfél hónapig a nagyobb fizikai megerőltetéstől. Legfontosabb részére ekkor a fokozott pihenés. A reggeli gimnasztikát azonban továbbra sem szabad kihagyni. A kapusnak különben kétféle edzést kell következetesen végeznie:

1. A reggeli gimnasztika

Ez nagyon jó hatást gyakorol a szervezetre, megszünteti az ébredéssel együttjáró bágyadtságot, helyreállítja a kezdeményezési készséget és végső fokon jó kedvre hangolja a játékost, ami lényeges dolog. A szabadban végzett reggeli tornához futást is kell kapcsolni a szabadban. A futási táv 700—800 méter legyen, közben beleerősítéssel.

2. Különleges gimnasztikai gyakorlat

Ennek egyik fontos feladata, hogy a kapus teste hajlékonyságára szert tegyen, majd ezt tovább fejlessze. A különleges gimnasztikai gyakorlatoknak fontos szerepük van az edzés és a játék előtti bemelegítésnél is. Ezt egyénileg is el kell végezni azokon a napokon, amikor a reggeli tornán kívül nincsen más fizikai megterhelés. Nagyon eredményes dolog, ha a kapus a különleges gimnasztikai edzésekbe belevonja az akrobatika elemeit is. Az akrobatikával a kapus szert tesz a bátorságra, az ügyességre, elhatározó készségre, gyorsaságra. A labdarúgó szakértők és sporttudományi megfigyelők szerint fontos megtanulni a következő akrobatikai gyakorlatokat a jó játék elérése érdekében:

a) térdfelhúzás a levegőben felugrással,
b) több egymásutáni bukfenc előre nekifutással,
c) tigrisbukfenc,
d) hátra bukfenc,
e) kis rohammal kézen átfordulás előre nyújtott testtel,
f) ugrás kézenállásba alapállásból.

A gimnasztikai edzésbe be kell vonni a test valamennyi izmát, de különösen a lábizmokat erősítő ugrókötélgyakorlatokat.

A kapus részére tehát feltétlenül szükséges, hogy az elmondott edzési módszereket következetesen elvégezze, mert ez biztosítja részére a jó formát, s ezzel megadja az egyik alapot csapata jó szerepléséhez.

Karczag László

NEMZETKÖZI FIGYELŐ

Kávé és labdarúgás

A braziliai Kávé-Intézet, amely az exportért felelős, szerződést kötött a labdarugó szövetséggel. Ennek alapján a brazil labdarúgás a kávé nagystilű propagátorává válik. Az országnak ugyanis 20 millió zsák kávéfölöslege van, amelyet nem képes elhelyezni, ezért a következő tervet dolgozták ki. A világbajnok csapat 1961-ben újból európai portyát bonyolít majd le — ezúttal azonban kizárólag válogatott együttesek ellen mérkőzik majd. 6—7 találkozóról van szó, és ezeken 10 000 kg kávét szándékoznak elajándékozni. Minden látogató a pályára való belépésnél egy 250 gramm (negyed kg) kávét tartalmazó csomagot fog kapni. Es, hogy a szövetség még anyagilag is jól járjon, a Kávé Intézet vállalja az utazási költségek tekintélyes részét.

Ez valóban eredeti módja a propagandának . . .

Érdekes statisztika

Egy brazil újságiró összeállította az év első öt hónapjában külföldön szerepelt brazil futballcsapatok sportbeli mérlegét. Ezek szerint 19 egyesület az említett időszakban 172 mérkőzésre állott ki külföldön, ebből 102-t megnyertek, 33 döntetlen maradt és csak 37 vereség érte a dél-amerikaiakat. A gólarány 417 : 240 a brazilok javára.

A statisztikában bennfoglaltatnak a válogatott csapat afrikai—európai mérkőzéseinek eredményei is.

Az igéret szép szó . . .

A chilei katasztrófa áldozatainak javára Rioban lejátszott (Brazilia—Chile 4:0) mérkőzés elég gyenge sportot és kb. 100 000 német márkának megfelelő jövedelmet hozott, amelyet a brazilok azonnal átutaltak Chilébe. Erdekes, hogy a brazil játékosok lemondtak a szokásos prémiumról és a találkozóra a szövetség semmiféle szabadjegyet nem adott ki.

A mérkőzés előtt a világbajnok csapat tagjainak Kubitschek államelnök palotájában nyújtották át az annak idején megigért aranyérmeket. Nilton Santos, a kiváló hátvéd megkérdezte a köztársaság alelnökét, Senor Goulartot, hogy megkapják-e a játékosok a VB előtt beigért házakat is? Az alelnök nagyon csodálkozott, hogy a labdarúgók erre az igéretre emlékeztetik, de kilátásba helyezte, hogy majd „utánajár" a dolognak.

Ez az ottani viszonyok között alighanem azt jelenti, hogy a dolog még néhány évig húzódik majd — aztán feledésbe merül.

Pelé nem kapható

Az FC. Santos sikerer európai portyája után számos külföldi ügynök tűnt fel a brazil fővárosban. Ezek közül a legszívósabbnak a francia bajnok FC. Reims megbízottja bizonyult. Ő sem járt jobban, mint többi konkurrense, mert az egyesület elnöke, Jorge Coury kijelentette, hogy Pelé nem eladó és különben is ötéves szerződés köti klubjához.

Az FC. Santos kluborvosa szerint Pelé ez idő szerint nem állhat egyesülete rendelkezésére, mert túlságosan igénybe vette fizikumát a sok mérkőzés és térdsérülése sem gyógyult még meg. Legalább 3—4 hónapig kell pihennie.

Jön az Európai Labdarúgó Liga?

A FIFA római kongresszusán a kulisszák mögött befolyásos körök állítólag komoly tárgyalást folytattak az Európai Ligáról, amely iránt egyes országok Totó-Társaságai is élénken érdeklődnek. Elsősorban az olasz és svájci totóról volna szó, amely hajlandónak mutatkozik a csapatok utazási költségeinek egy részét magára vállalni.

Már konkrét tervekről is hallani és legutóbb a Real—Penarol találkozó alkalmával folytak Madridban e Ligával kapcsolatos tárgyalások.

A svajci válogatott vezetője, az osztrák Karl Rappan terve szerint kb. 12 ország venne részt az Európa-Ligában; mindegyiket négy vagy hat csapat képviselné. A mérkőzések júniusban és augusztusban — július volna a pihenő — kerülnének 4 vagy 6 csoportban, pontozási rendszer szerint lebonyolításra. A csoportgyőztesek az EK-rendszer szerint folytatnák a konkurrenciát.

Ezzel szemben egy angol terv arról szól, hogy minden ország két csapattal lenne képviselve, ezek azonban az egész idényben az Európai Ligában — tehát nem a saját bajnokságukban — játszanának. A legközelebbi évben azután ez a két csapat ismét saját nemzeti bajnokságban szerepelne, míg a bajnoki tabella első két helyezettje kerülne az Európa-Ligába.

Ennek az új ligának az volna egyik célja, hogy a sokféle kupamérkőzést, — amely máris komoly terminuszavarokat okoz és a meccsek elértéktelenedését hozhatja magával —, feleslegessé tegye.

Noha befolyásos német szakemberek az Európa-Liga megalakulását már jövő nyárra remélik, az a véleményünk, hogy a kérdés bonyolultsága folytán ez aligha fog ilyen rövid idő alatt sikerülni. Nem valószínű az sem, hogy az állandóan népszerűbbé váló bajnokcsapatok Európa Kupáját az alakitandó uj liga kedvéért megszüntetnék.

Arsenal—West Bromwich Albion 1:0 Londonban az Arsenal pályáján. Az angol ligamérkőzésen Potter, a WBA kapusa elöklözi a labdát Strong, az Arsenal magasra ugró középcsatára elől közben Herd, az Arsenal jobbösszekötője is támadja a kapust. Robson (jobbról) és Willians (a földön térdel) igyekszik a kapusnak segíteni

(Sport and General London felv.)

A sportszerűség érdekében

Az elmúlt esztendők folyamán a szabálysértések és a sportbeli fegyelem terén bizonyos mértékben meglazult helyzet javítása céljából a szovjet labdarúgó szövetség szigorú intézkedéseket léptetett életbe.

Így többek között a szövetség határozata szerint olyan játékost, aki egy idényen belül háromszor részesül figyelmeztetésben, egy mérkőzésről automatikusan eltiltanak. Minden további figyelmeztetés újabb eltiltást von maga után.

Sokkal messzebbmenőbb aonban a bírálóbizottság rendelkezése, amely szeptember 11-től a B-ligában kísérletképpen bevezeti a „bizonyos időre" szóló kiállítást. A játékvezetők azt az utasítást kapták, hogy olyan játékosokat, akik a mérkőzés sima lefolyását zavarják (bírói ítéletek ellen protestálnak, feleselnek, szabadrúgásokat akadályozni akarnak stb.), 10 percre kiállíthatnak. Amennyiben egy ilyen, 10 percre kiállított játékos később újabb szabálytalanságot követ el, úgy az egész mérkőzés tartamára kizárható.

Különben szovjet labdarúgó-körökben meglehetős nagy a lehangoltság az osztrákok ellen elszenvedett 1:3-as bécsi vereség miatt, ami az illetékesek szerint arra vezethető vissza, hogy a fiatal játékosokkal felfrissített kísérleti együttes nem vált be, mert az új emberek nem tudtak alkalmazkodni a csapat régi tagjaihoz. Mindez természetesen nem fogja megakadályozni a szovjet labdarúgó-vezetőket abban, hogy együtteseiket alávessék a „fiatalítás" folyamatának. A szovjet futball elegendő fiatal tehetség

felett rendelkezik, hogy azokkal kitöltse az idősebb korosztály kiválása folytán előállott hézagokat.

A király megrövidítette beszédét

Valóságos diadalmenetben vonult be Koppenhágába a dán válogatott csapat, amely az olimpiai labdarúgó tornán többek között legyőzte a lengyel és magyar együttest és megszerezte a torna második helyét.

A római döntő napjaiban hallatlan izgalom uralkodott Dániában, mindenütt azt vitatták, hogy az arany, vagy ezüst érmet nyeri-e meg a futballcsapat és a közvetítéseknél valósággal kihalt volt a főváros, melynek utcáin alig lehetett embert látni. Még a rendőrök is otthagyták posztjaikat, hogy meghallgassák a rádiót, vagy végignézzék a televízió adásait az elődöntőről és a döntőről. A sziámi uralkodó házaspár koppenhágai látogatása tiszteletére rendezett fogadás alkalmából üdvözlőbeszédét a király is alaposan megrövidítette, hogy a magyarok elleni elődöntő rádió és televíziós adását a dán közönség teljes egészében végigizgulhassa. Ugyanez okból a közvetítések ideje alatt egyetlen mozi s színház sem tartotta meg előadásait.

Éles támadások a DFB ellen

A nyugatnémet szak- és napi sajtó az elmúlt hetekben éles támadásokban részesítette a német labdarúgó szövetség vezérkarát. Szemére vetik a vezetőknek, hogy túlságosan „harcias" nemzetközi politikát folytatnak és ezáltal a német labdarúgást az elszigetelődés veszélyének teszik ki.

A bírálók utalnak a FIFA legutóbbi római döntésére, mely szerint az 1966. évi labdarúgó VB torna rendezési jogát Anglia kapta meg. A németek már régen kérték, hogy ők rendezhessék meg 1966-ban a tornát és arra hivatkoztak igényük bejelentésénél, hogy a DFB a világ legnagyobb taglétszámú szövetsége és Németországnak számos, megfelelő befogadóképességű stadion áll rendelkezésére. Azonkívül természetesen arra is hivatkoztak, hogy Németország — melynek labdarúgócsapata 1954-ben Svájcban világbajnokságot nyert —, még egyszer sem került abba a helyzetbe, hogy egy ilyen különleges jelentőségű tornát rendezhessen.

Rómában azonban leszavazták Németországot, Anglia lett a győztes és ezért most erős az elégedetlenség nyugatnémet szakkörökben. A bírálók szerint simulékonysággal, jobb diplomáciai érzékkel többet lehetett volna elérni, mint a tornarendezési igény követelésszerű beállításával.

Simonssont, a svéd válogatott középcsatárát korábban az olaszországi Udinese akarta szerződtetni — végül a svéd játékos a Real Madridnál mint Di Stefano utódja kötött ki. Képünkön Simonsson (fehér mezben), a Real Madrid edzésén

De támadják a német szövetséget azért is, mert a jelenlegi bajnoki rendszert nem hajlandó megreformálni, pedig a szakkörök már évek óta követelik, hogy a területi szempontokat túlságosan tekintetbe vevő — és így a bajnoki mezőnyt felduzzasztó — rendszer helyett szervezzék meg a Nemzeti Liga, az I., II., III. stb. beosztás szerinti tagozódást. Ezek a körök arra hivatkoznak, hogy a jelenlegi német bajnoki rendszer gátolja a csapatok fejlődését és a klasszis emelkedését, mert túl nagy terhelést jelent a játékosok részére. Azonkívül terminushiányt is okoz. A Nemzeti Liga megteremtése esetén pedig az abban részt vevő német élcsapatok sorra bekapcsolódhatnának a nagy nemzetközi díjmérkőzésekbe és amellett pihenőidő tekintetében is csak nyernének.

Valószínű, hogy a német szövetség az általános hangulatra való tekintettel előbb-utóbb feladja konzervatív álláspontját és hozzájárul majd a bajnoki küzdelmek bizonyos reformjanoz.

Elhárult veszély

Korábban beszámoltunk arról, hogy olasz labdarúgókörökben milyen izgalmat keltett Andreotti olasz honvédelmi miniszter rendelete, mely szerint a katonai szolgálatra bevonult futballisták nem szerepelhetnek klubcsapataikban. Ez bizony súlyosan érintette volna az amúgy is anyagi válságban levő egyesületeket. Nos, most sikerült e komoly veszélyt elhárítani. Az olasz szövetség elnöke, Umberto Agnelli, felkereste ez ügyben a honvédelmi minisztert, aki a beszélgetés hatása alatt megváltoztatta a szóban forgó rendeletet; a katonai szolgálatot teljesítő játékosok továbbra is szerepelhetnek egyesületeikben. E célból minden héten 48 óra szabadságot kapnak és egy Rómában vagy annak környékén állomásozó zászlóaljnál fognak szolgálatot teljesíteni.

Viszont a törvényben előírt 18 hónap helyett 20 hónapig kell majd szolgálniuk, hogy a szabadságok folytán előálló kiesést behozzák.

Az olasz szövetség 24 esztendős elnökének tekintélyét ez a sikeres közbenjárás nem kis mértékben emelte a játékosoknál, kluboknál és a szurkolóknál egyaránt.

A svédeknek tanácsolták...

Az „Expressen" nevű svéd lapban nyilatkozott a neves dél-amerikai sportorvos, dr. Hilton Gosling, aki a következő tanácsot adta a svédeknek, ha a chilei világbajnoki tornán jól akarnak szerepelni: „Ha valamit el akarnak érni a chilei tornán, úgy 1961-ben küldjék el válogatott csapatukat délamerikai portyára. Ez könnyen nyélbeüthető, hiszen a svédek a legutolsó világbajnokság második helyezettjei voltak. Erre azért volna szükség, mert a svédek ismerik ugyan az európai csapatok játékát, de Chilében legalább hat délamerikai együttes fog a tornán részt venni. Ezen a portyán az ottani csapatokon kívül megismerhetik a klímát, a pályákat és az élelmezést — szóval a legkisebb részletig elő lehet készíteni az együttest. És ne feledkezzenek meg a sportorvosról sem!" — fejezte be nyilatkozatát dr. Gosling.

Úgy véljük, hogy jó volna, ha erre a tanácsra illetékeseink is felfigyelnének.

Becske Frigyes

Még egy angliai kép. Leyton—Liverpool 0:3. Bishop, a Leyton középhátvédje (balról) és Wright jobbhátvéd (középen) ment Hickmann, a Liverpool középcsatára elől

Hogyan táplálkozzék a labdarúgó?

Érdekes cikk jelent meg a Miroir du Football című francia szaklap legutóbbi számában Gaston és André Durville orvosok tollából arról a sokat vitatott kérdésről, hogy milyen legyen általában a sportoló és különösképpen a labdarúgó táplálkozása. Sokat mondó már maga a cikk címe is: *„Labdarúgók, óvakodjatok a hústól!"* Természetesen ez távolról sem azt jelenti, mintha a cikk szerzői kizárólag vegetáriánus étrendet tartanának helyesnek, de mindenesetre rámutatnak néhány figyelmet érdemlő szempontra.

A cikk írói — maguk is egykori aktív sportolók — úgy vélik, hogy

az emberi szervezet minden zavara és idő előtti elkopása a helytelen táplálkozásból fakad,

s mindenekelőtt a túl bőséges, koncentrált, a vegyi kezelés folytán tápértékétől megfosztott élelmiszerek fogyasztásából, az alkohol élvezetéből, a húsfogyasztásból, az ösztönzőgyógyszerek mértéktelen használatából. Ezért a legszigorúbb mértéktartást ajánlják minden téren, s ugyanakkor visszatérést a természetes életmódhoz, amelynek legfontosabb kellékei a víz, a levegő és a napfény. Fő tanácsuk pedig ez: Ne feledjük soha, hogy a szépség, egészség és a hosszú élet titka mindenek előtt az emésztési rendszer harmóniájában rejlik.

A helyesen megválasztott táplálkozási mód biztosítja az összes életfunkció és a kedélyállapot egyensúlyát. Ezzel kapcsolatban érdekes példára hivatkoznak: ha a tenyészállomásokon a legnagyobb gonddal állapítják meg a malacok és a csirkék táplálék-adagolását,

miért engedik, hogy az emberek bármit egyenek?

A két orvos tanulmányozta a francia kerékpáros körverseny szereplőinek teljesítményét, s megállapította, hogy legtöbb esetben, amikor egy-egy versenyző szive a nehéz és fárasztó versenyben felmondta a szolgálatot, emögött túlzott alkohol-, cukor-, vagy húsfogyasztás rejlett. Hivatkoznak a kiváló futó, Nurmi és más neves sportolók példájára is, akik csak vizet ittak, kevés vagy egyáltalán semmi húst sem fogyasztottak.

Ezek után az alábbi általános tanácsokat adják: **A sportoló még a legerősebb edzés időszakában se fogyassza a kétszeresét annak, ami egy normális ember táplálkozásához szükséges. Tartózkodjék mindenfajta szeszesitaltól. Ne egyen sok húst: 60—80 grammot legfeljebb egy-egy ebédre. Kerülje a zsíros ételeket, ezek ugyanis elősegítik az érelmeszesedést. Cukrot csak keveset egyen. Az asztaltól még jóllakás előtt keljen fel, vagy pedig ha egy alkalommal bőségesen evett, a következő étkezést hagyja ki, vagy elégedjék meg gyümölccsel. Etkezéshez ne igyon semmit, a napi folyadékszükségletet étkezésen kívül vegye fel. Kenyérből elsősorban a könnyen emészthető úgynevezett Grasham-kenyeret fogyassza. A burgonyafogyasztást kerülje. Ne fogyasszon magas cellulóz-tartalmú zöldségféléket.**

Mintaképpen pedig ezt az étrendet javasolják:

Reggeli: Vízbenfőtt buzadara, méz, gyümölcs, Grasham-kenyér.

Ebéd: Nyers főzelék (reszelt sárgarépa, A és C vitamintartalmú zöldfőzelék), hús, vízbenfőtt búzadara vagy főzelék, Grasham-kenyér. (250 gramm).

Uzsonna: Gyümölcs, méz, Grashamkenyér.

Vacsora: Kétfajta főzelék, amelyből az egyik zöldsaláta legyen, sajt, vagy sütemény, kenyér (150 gramm).

Mindehhez végezetül azt a tanácsot adják, hogy még a sportszerűségben is tartózkodjunk a túlzásoktól.

K. J.

VÉGRE OTTHON!

Pályájának füvesítése miatt három hónapig nem játszhatott otthon a Tatabánya. Október 2-án azonban újra otthon szerepelhetett s ekkor a Ferencvárost fogadta. Képünkön Albert Grosics mellett befejeli a Ferencváros 2:2-re egyenlítő gólját (MTI Fotó, Bodnár László felv.)

Az egyéni támadótaktika szerepe a labdarúgásban

Az utóbbi években ugyan mindenfelé a csapatjáték fejlesztése került előtérbe labdarúgásban — írja H. *Klemig* a Die Neue Fussball-Woche című, Berlinben megjelenő szaklapban —, de az egyéni teljesítményeknek ebben is nagy szerepük van, az egyéni támadójáték pedig egyenesen nélkülözhetetlen. A brazil Garrincha, a svéd Hamrin, a francia Kopa, a magyar Albert és mások példája bizonyítja ezt. A váratlan egyéni megoldások gyakran több sikert ígérnek, mint a jobban kiismerhető összjáték megoldások. A jó csapatmunka mellett tehát feltétlenül gondolni kell kiváló játékegyéniségek kialakítására.

Sajnálatos, hogy többnyire az edzők, vezetők, játékostársak és a közönség bírálata, nem ritkán szidalmai veszik el a játékosok kedvét az egyéni vállalkozásoktól. Sajnálatos ez azért is, mert az egyéni támadójáték a taktika fontos eszköze. Eredményesebb a támadójáték, ha az ellenfél védőinek még az egyéni támadásokra is számítaniok kell. Ha ilyen nincs, a védők feladata könnyebbé, a támadójáték átlátszóvá, könnyen kiismerhetővé válik.

A mai játékban a gyorsaság és a pontosság már nem elegendő.

Szükség van a cselezésre is.

A jól cselező csatár két védőt is leköthet, azaz — egymaga megteremtheti a szükséges számbeli fölényt. Labdavezetéskor, cselezéskor gondolni kell a labda „fedezésére" is. A játékos teste mindig legyen a labda és az ellenfél között, hogy az utóbbi közbelépése megnehezüljön. Fontos a gyors ritmusváltás is: a gyors, robbanékony megindulás, megállás és irányváltoztatás.

A kiváló csatárok *labdavezetés közben alig valamivel futnak lassabban,* mint labda nélkül. Ez különösen a szélsők esetében jelentős, hiszen nekik van legtöbb lehetőségük egyéni megoldások alkalmazására.

A labdavezetéshez, a cselezéshez gyorsaság és erő, bátorság és határozottság kell. Kifogástalan, gyors labdavezetést és cselezést csak tervszerű, szívós munkával, gyakorlással lehet elsajátítani. Ehhez viszont akaraterő szükséges.

Az összjátékban,

különösen annak „labdanélküli" részében — azaz a helyezkedésben — mindig mutatkozik valami egyéni hiba. Legtöbbször az, hogy nem helyezkedik megfelelően a játékos, vagy későn helyezkedik. Időben fel kell ismerni a játékostárs szándékát, vagy azt, hogy a kialakuló játékhelyzetben mi következhet és ennek megfelelően helyezkedni. Jó helyezkedéssel nagyon megkönnyíthetjük játékostársunk helyzetét. És azután: *mozogni, mozogni, mindig mozogni,* nem pedig állva várni a labdát! A szabadon futó játékos mozgásával egyenesen követeli a labdát!

Gyakran előfordul, hogy labdaleadás után megáll a játékos. Helytelen, mert hiszen minél többen vannak játékban, minél többhöz kerülhet a labda, annál nehezebb az ellenfél védőinek helyzete. Tehát: a leadást rögtön kövesse gyors helyezkedés!

A jó egyéni technika nagy segítség a csapatmunkában. De gondolni kell arra is, hogy az egyregyorsuló játékban, gyors mozgás közben a labda átvétele, a leadása, vezetése, valamint a cselezés és a kapuralövés jóval nehezebb, mint lassú mozgás közben.

A támadójáték koronája a kapuralövés.

A lövőhelyzetek kialakulását gátolja a helyezkedésben elkövetett hiba, a késői labdaleadás, s mindennek oka az elkésett helyzetfelismerés, vagy a hiányos erőnlét. A kapuralövéshez rúgásbiztonság, azaz jó technikai tudás szükséges. Az a játékos, akinek a lövőtechnikája kifogástalan, biztosabbnak érzi magát. *A körülményesség, a kivárás, a bátortalanság oka legtöbbször a „féllábasság", a bizonytalan technikai tudás.*

A kapuralövést úgy kell gyakorolni, ahogy mérkőzés közben arra szükség van. Többnyire hosszabb labdavezetés, vágta, vagy erőt kívánó labdavezetés-cselezés után kerül a játékos lövőhelyzetbe. Ilyen „előzmények" után gyakoroltassuk edzésben is a lövést!

Meg kell szokni az ellenfél szorongató közelségét, zavarását is. A gyakorlás tehát végső fokon ellenfél beállításával is folyjék!

A taktikához, így az egyéni taktikához is — nemcsak magasszintű technikai tudás, hanem *erőnlét is szükséges.* Ne tévesszen meg sem vezetőt, sem játékost az, hogy edzésben vagy könnyű mérkőzésen sikerül a labdavezetés, a cselezés, a „trükk", csak akkor nyugodjunk meg, ha mindez megy erős iramú mérkőzésen, nagytudású ellenfél szorongatása közepette is. Legtöbbször az okozza a törést, hogy *a nagy technikájúak nem bírják erővel, gyorsasággal...*

Az időveszteség gyakran behozhatatlan. Nem szabad tehát várni a labdát, nem szabad felpattanni hagyni, hanem meg kell „támadni", minél gyorsabban birtokba venni, vagy elrúgni, elfejelni.

Ha az ember kivár, gyakran időzavarba kerül, s aztán elveszti a biztonságát, az áttekintését. A labdakezelést egy bizonyos határon túl nem tudjuk gyorsítani, de tudjuk a helyezkedést, s tudunk gyorsan rúgni, fejelni, kapuralőni... Előnyös, ha minél több cselt ismer a játékos, de *jobb egy-két cselt biztosan tudni, mint tizet bizonytalanul!*

Ahogy az ember a mérkőzéseket nézi, az az érzése, hogy a labdarúgó-edzések erőssége nem lehet megfelelő.

A jó játék tele van ritmusváltoztatással.

Ez viszont sok erőt igényel. A legtöbb játékos nem törekszik ritmusváltoztatásra, mert — nincs hozzá elég ereje. Egy állandóan közepes iramot a viszonylag gyengén felkészült játékos is elvisel, s a hozzá nem értő néző azt hiszi, hogy — jó az erőnléte, hiszen a végefelé sem csuklott össze.

Rendszerint nem az edzés mennyiségét, időtartamát kell emelni, hanem az erősségét, s benne az iram változtatásának gyakoriságát. Edzhet egy-egy játékos 3—4 óra hosszat is, mégsem kerül megfelelő formába, ha kényelmes, lassú a végzett mozgás.

A felkészülésbe beletartoznak a mérkőzések is. Az előkészületi, a barátságos és a bajnoki mérkőzések egyaránt. Ezek adják a kellő tapasztaltságot; főleg a kiváló játékosok elleni küzdelmek.

A MAGYAR labdarúgó válogatott nyomában

PÁNCZÉL LAJOS RIPORTSOROZATA

Jól kezdődik az év

Kiábrándító volt a magyar labdarúgás 1932. évi szereplése. A futballszurkolók azzal vigasztalódtak: „olyan rosszul ment ebben az esztendőben, hogy utána csak jobb jöhet"!

A következő, 1933-as év valóban jobb volt, de csak — árnyalattal. Hét mérkőzést játszottunk. 12:10 volt az összgólarányunk (bizony, ez elég gyenge!), háromszor győztünk, kétszer döntetlenül végeztünk és kétszer ment le vesztesként a magyar csapat a pályáról. Ezek közül különösen az egyik vereség volt súlyos (Stockholmban 2:5), a másik, amit az olaszoktól szenvedtünk el Budapesten (0:1), szinte már természetszerű volt, bár ezt balszerencsésnek mondhatjuk és valóban komoly mentőokot is felhozhatunk. De hát a vereség — vereség, így marad fenn a labdarúgás krónikájában...

Az 1934-es évnek első nagy eseménye, amely világszerte nagy szenzációként hatott: először győztük le Anglia labdarúgó válogatottját. Ez egyben biztató reményt nyújtott, hogy a magyar csapat megállja majd a helyét a másodízben kiírt labdarúgó világbajnokságon.

Most erről számolunk be cikksorozatunkban.

Az 1933-as év két sikeres mérkőzéssel kezdődött. Március 5-én Amszterdamba látogatott el a magyar csapat és nehéz küzdelemben győzött 2:1 (1:1) arányban. A küzdelem nem azért volt nehéz, mintha a holland csapat különösebb játékerőt képviselt volna, hanem mert a magyar játékosok többsége bágyadtan mozgott. Jóllehet a tavaszi évad elején voltunk, egyes játékosokon már a fáradtság jelei mutatkoztak. Enek oka az volt, hogy a professzonista labdarúgó szövetség, amely mint az MLSZ alszövetsége működött, hat mérkőzésből álló túrát bonyolított le Németországban, Franciaországban, Portugáliában.

A professzionista válogatott csapat lényegében azonos volt a nagy válogatottal, legfeljebb abban különbözött, hogy a profiválogatottat Máriássy Lajos dr. — a volt szövetségi kapitány — állította össze, míg a szövetségi kapitányi tisztet ekkor már Nádas Ödön látta el.

A profiválogatott túrája jól sikerült: öt győzelem, egy vereség volt a mérleg. A vereséget a portugál válogatottól szenvedték minimális (0:1) arányban, a győzelmek annál szebbek voltak: Közép-Németország ellen 3:0, Párizs ellen 4:0, Bordeaux ellen 5:0, aztán Oportóban 8:4, Frankfurtban 12:1 arányú győzelem. A szép túra hőse Teleki Pál, a debreceni Bocskay nagytechnikájú, kiváló középcsatára volt, aki már régen megérett a válogatottságra, de érthetetlenül sokáig mellőzték. Ezen a portyán ragyogóan játszott és ontotta a gólokat. Jó játéka után most végre a válogatottba is bekerült, amely a következő összeállításban játszott a hollandok ellen:

Szabó — Korányi, Biró — Barátky, Sárosi, Lázár — Markos, Cseh II, Teleki, Bihámi, Titkos.

A sok utazástól fáradt magyar csapat az amszterdami mérkőzésen Bihámi és Teleki góljával győzött. A hollandok gólját Van der Broeck középcsatár lőtte, a találkozást a belga Langenus vezette.

Két héttel később, március 19-én Budapesten került sor a svájci Baumgarten játékvezetése mellett a magyar—csehszlovák találkozóra, amely újabb magyar sikert hozott: Turay és Cseh II góljával 2:0 (1:0) arányban győztünk ezzel a csapattal:

Szabó — Korányi, Biró — Barátky, Sárosi, Lázár — Markos, Cseh II, Teleki, Turay, Serényi.

A balszélső, a kispesti Serényi-Steiner Imre volt a csapat egyetlen újonca.

„Kapufás" mérkőzés, két azonos góllal

1933 április 30-án régi sportbarátunk és vetélytársunk, az osztrák együttes látogatott el Budapestre s az olasz Barlassina játékvezetése mellett 1:1 arányban végződött a találkozó, félidőben az osztrákok vezettek. A magyar csapat ebben az összeállításban lépett pályára:

Szabó — Korányi, Biró — Barátky, Sárosi, Lázár — Markos, Cseh II, Teleki, Eőry, Titkos.

Helyet kapott a támadósorban Eőry-Engelhardt Mihály, s így Markossal meg Telekivel most már három játékos képviselt egy vidéki csapatot, a debreceni Bocskay együttesét. Érdekessége volt ennek a mérkőzésnek, hogy *a két gól hajszálpontosan azonos körülmények között született.*

Nagy magyar fölénnyel indult a játék, előbb Markos, majd Cseh II lövése csattant a kapufán, két góllal kecsegtető helyzet, s mégis — az osztrákok értek el gólt. Sindelar, a „csodacenter" pazar labdát tálalt Ostermann, a tartalék jobbszélső elé — aki a megbetegedett Zischek helyett került a csapatba — néhány lépést tett vele, aztán lövése betalált a magyar kapu jobbsarkába.

A gól után Cseh újból csak a kapufát találta el, de kapufát lőtt Schall, az osztrák balösszekötő is, kapufákban 3:1 volt a javunkra, viszont 1:0-ás osztrák vezetéssel kezdődött a második félidő. És utána folytatódott a kapufák sorozata: Markos kornerét Platzer, az osztrák kapus a lécre ütötte, onnan pattant ki, majd pedig Teleki találta el a felső fát. *Szóval most már 5:1 a kapufák állása...*

Ilyen fölény után a gól sem várathatott sokáig magára. Megint a jobbszárnyunk támadott, a labda *Markoshoz került, aki pontosan azon a helyen kapta, ahol az első félidőben Ostermann állt. És a debreceni fiú lemásolta, mit az első félidőben osztrák kollegájától látott, néhány lépést ment előre, aztán lövésre lendült a lába és a labda pontosan a kapu jobbsarkába kötött ki, ugyanazon a helyen, ahol Ostermann lövése talált Szabó hálójába.*

Így 1:1 arányban végződött a találkozó, amelyről fel kell még jegyezni: nemcsak idehaza keltett nagy érdeklődést, hanem Bécsből is 9000 szurkoló érkezett a megtekintésére. Különvonatok és autóbuszok ontották a vendégeket.

Két osztrák döntetlen között egy fájó vereség s egy győzelem

Az osztrákokkal vívott mérkőzés után fájó vereség következett. 1933 július 2-ára Stockholmba kötöttek le mérkőzést a svédek ellen. A vendéglátók számára kitűnő volt az időpont, a magyar játékosok viszont — két bajnoki évad között — messze voltak legjobb formájuktól. *(Érdekességként említjük meg, hogy az MLSZ aranykönyve ezt a találkozást az 1934-es mérkőzések között tartja nyilván. Pedig 1933-ban volt.)*

A dán Sophus Hansen vezette a találkozót, amelyen a magyar csapat ebben az összeállításban lépett pályára:

Szabó — Korányi, Biró — Palotás, Móré, Lyka — Fenyvesi, Barátky, Sárosi, Toldi, Titkos.

A két debreceni fedezetnek: Móré Jánosnak és Palotás Istvánnak ez volt az első válogatott szereplése.

A mérkőzés jól indult: Lyka hatalmas lövését a 20. percben Rydberg kapus kiejtette Sárosi elé, aki a hálóba emelte. A félidő utolsó öt percében két sérülés is történt: a 39. percben Barátky rosszul lépett, kifordult a bokája, s helyére Cseh II jött be, egy perccel később Palotás lába rándult meg és a debreceni fedezetet Turay váltotta fel.

Félidőben 1:0-ás vezetéssel fordultak a csapatok, a 4. percben azonban már 1:1 volt az eredmény: Biró labdája Persson lábára, s onnan a hálóba vágódott. A svéd *csatár csodálkozott a legjobban, hogy gólt szerzett.* Ez fellelkesítette a vendéglátókat, s a 8. percben Karlsson remek egyéni akciója meghozta a második gólt. Újabb négy perc múlva Titkos átadásából Toldi Géza kiegyenlített (2:2), de aztán a svédek diktálták az irányító szerepet, s hiába csoportosították át a magyar csapatot — Sárosiból középfedezet, Turayból középcsatár, Móréból jobbfedezet lett — a svéd győzelmet nem sikerült feltartóztatni. Kron szabadrúgása Korányi fejéről került a hálóba, aztán Nilsson, s végül újra a balszélső Kron volt eredményes.

5:2 (0:1) arányban tehát vereséget szenvedtünk, s a csapatban szerepelt 13 játékos közül — a szokatlan időpontban — *egyedül Lyka játéka mozgott válogatott szinten.* A vereség következménye volt, hogy a szövetségi kapitány fölé ismét válogató bizottságot tettek, amelynek elnöke Dietz Károly dr. lett.

A vereségre ősszel következett egy kis enyhítő ír: Budapesten a bécsi Frankenstein bíráskodása mellett 3:0 (1:0) arányban győztünk Svájc ellen, amelynek tüneményesen védő kapusa: Séchehaye akadályozta meg a további gólokat. A magyar csapat összeállítása így festett:

Háda — Korányi, Biró — Szalay, Sárosi, Lázár — Pusztai, Avar, Teleki, Polgár, Serényi.

Két újonca volt a csapatnak, Szalay Antal, az újpestiek akkoriban feltűnt kitűnő fedezete, a népszerű „Potyszem", akiből huszonnégyszeres válogatott lett, s az ugyancsak újpesti Pusztai Mihály, aki kétszer öltötte magára a válogatott mezt. A gólok közül kettőt Avar rúgott, a harmadik Minelli jobbhátvéd öngólja volt.

Október 1-én került sor Bécsben az év második magyar—osztrák találkozójára. Ez is döntetlenül végződött 2:2 arányban. A magyar csapat a második félidőben dicséretreméltó harcos játékkal egyenlítette ki (Avar, Polgár) az osztrákoknak az első félidőben rúgott két gólját (Müller Wudi és Schall), s megakadályozta további eredményességüket. A magyar csapatban két újonc szélső játszott — Rökk Ede, a színésznő Rökk Marika öccse és Kemény Tibor — egyébként így állt fel a gárda:

Háda — Korányi, Biró — Szalay, Sárosi, Kárpáti II — Rökk, Avar, Polgár, Toldi, Kemény.

A mérkőzést az olasz Mattea vezette.

Az olaszoktól elszenvedett vereség zárja az 1933-as évet

Október 22-én, Budapesten került sor az 1933-as esztendő utolsó mérkőzésére. Az évzáró mérkőzést évek óta mindig az olaszokkal vívtuk és a hagyomány — sajnos — abban is érvényesült, hogy csaknem mindig elvesztettük. Néha döntetlenig elvittük, de 1925 január 18-a óta, amikor Milanoban remekül harcolt a magyar csapat és vesztésre álló mérkőzést fordított győzelemmé, — nem sikerült győzni...

Ennek immár nyolc éve!

Ezúttal a következő tizenegy vette fel a küzdelmet:

Háda — Korányi, Biró — Szalay, Sárosi, Palotás — Mikes, Takács II, Polgár, Toldi, Kemény.

Ez a találkozás sem hozott sikert, az olaszok 1:0 (1:0) arányban győztek, pedig a magyar csapat, amelynek a kispesti Mikes-Mick Károly volt az egyetlen újonca, derekasan küzdött. A gólt Borel II, a középcsatár rúgta, aki mellett különösen a két délamerikai, Monti középfedezet és Orsi balszélső nyújtott nagy játékot. A magyar csapatot az olaszok elleni hagyományos balszerencséje erre is elkísérte, sőt fokozottabb mértékben jutott kifejezésre. A magyar csapat a mérkőzés jelentős részét tíz emberrel küzdötte végig, mert egy összecsapásnál, amely Cesarini és Korányi között zajlott le, *a magyar hátvéd lábát törte.* Az Európa Kupa szabályai nem adtak módot arra, hogy a sérült játékost helyettesítsék. Polgár vonult hátra Korányi elárvult helyére, s ezen a poszton, amelyen ekkor szerepelt először, *egészen nagyvonalú játékot nyújtott.* Sokszor egymaga verte vissza az olasz rohamokat. A tíz főnyi magyar csapat lelkes, harcos játéka megakadályozta az olaszok további eredményességét, sajnos azonban egyenlítésre nem futotta az erejükből. Így ebből a találkozóból is a szerencsés olasz csapat került ki győztesként. Találó volt a mérkőzés után Rousnak, a mérkőzés angol játékvezetőjének nyilatkozata:

— A magyarok tíz emberre olvadva olyan önfeláldozással játszottak, ami minden dicséretet megérdemel. A tíz játékos mindenütt ott volt, mintha — tizenketten lettek volna... A vereség igazságtalan. Dehát ilyen megtörténik a labdarúgásban...

Még egy érdekes feljegyzés erről a mérkőzésről: ezen búcsúzott a válogatott szerepléstől Takács II József, annyi nagy labdarúgó csata hőse, rengeteg gól szerzője. Sajnos, utolsó válogatott szereplését nem kísérte szerencse...

Frankfurtban, Bécsben vereség, Szófiában győzelem

Az 1934-es évet fájó vereség vezette be. Frankfurtban január 14-én a belga Baert bíráskodása mellett, 40 000 néző előtt Németország 3:1 (1:1) arányban verte meg a következő válogatott csapatot:

Háda — Sternberg, Biró — Seres, Szücs, Szalay — Fenyvesi, Vincze, Polgár, Toldi, Titkos.

Ebben az összeállításban azonban csak öt percig játszott a magyar csapat, *Titkos ugyanis az első akciójánál megsérült,* nem tudott tovább játszani, s minthogy megfelelő szélső tartalék nem állt rendelkezésre — *idegenbe mindig kevés, többnyire egy kapus és egy-két mezőnytartalékot vittek* — Törös-Turner Istvánnak, a Phőbus hátvédjének kellett beugrania, aki aztán úgy is játszott, *ahogy egy hátvéd a szélső posztján szerepelhet.*

Stubb, Conen és Biró öngólját Polgár csak egy góllal tudta szépíteni. A mérkőzésen először volt válogatott Szücs György és Seres-Streba Gyula, az Újpest közép- és jobbfedezete. Így Frankfurtban teljes újpesti halfsor játszott.

1934 március 25-én új ellenféllel játszott a magyar válogatott: Szófiában e napon vívták meg *az első magyar-bolgár mérkőzést.* A 4:1 (1:1) arányú győzelmet ez a csapat érte el:

Szabó — Sternberg, Kis-Kalkusz — Palotás, Sárosi, Szalay — Markos, Vincze, Teleki, Toldi, P. Szabó.

A bolgár labdarúgás ekkor még messze volt a mai színvonalától, így Sárosi, P. Szabó, Toldi és Vincze góljaival könnyen győztünk, a bolgárok becsületgólját a középcsatár Bajkusev szerezte. A mérkőzést a román Xifando — korának egyik kiváló bírája vezette.

Most megint vereség következett, április 15-én Bécsben Ausztria a csehszlovák Krist bíráskodása mellett 5:2 (3:2) arányban győzött ellenünk. Ez a csapat játszott:

Háda — Biró, Tőrös — Lyka, Móré, Szalay — Markos, Vincze, Sárosi, Toldi, Kemény.

Az első félidőben még csak ment valahogy a játék, a második részben azonban összeroppant a csapat, s nem tudta megakadályozni a fölényes osztrák győzelmet. Schall (2), Bican (2) és Zischek szerezték az osztrák gólokat, mindkét magyar gólt Sárosi rúgta.

Egy vasárnap — két válogatott mérkőzés

Április 29-én két fronton is harcolt a magyar labdarúgás, s a nagy feladatot kitűnően oldotta meg. A csehszlovákokkal Prágában játszottunk EK mérkőzést és ugyanezen a napon Budapesten fogadtuk a bolgárokat, akik a magyar csapat egy hónap előtti szófiai látogatását viszonozták. Prágában az olasz Mattea bíráskodása mellett 2:2 (1:2) volt az eredmény, Budapesten megismétlődött a szófiai eredmény, az osztrák Frankenstein játékvezetésével 4:1 (1:0) arányban győztünk.

Prágában ez a csapat játszott:

Háda — Sternberg Biró — Palotás, Móré, Lázár — Markos, Vincze, Sárosi, Toldi, Kemény.

Az első félidőben Sobotka, Pucs, illetve Sárosi rúgott gólt, a második félidőben Sárosi egyenlített. Nagy és heves küzdelem volt, *a mezőny legjobb emberének a csehszlovák Zenisek bizonyult,* aki keményen, de sportszerűen harcolt a veszélyes Sárosi —Toldi kettős ellen. A közönség viszont már nem volt ilyen sportszerű, a mérkőzés vége felé *söröskancsókkal dobálták meg a magyar játékosokat.*

A bolgárok ellen így állt fel a második magyar válogatott:

Szabó — Mandl, Kis-Kalkusz — Lyka, Szücs, Szalay — Tamásy, Avar, Solti, Cseh II, P. Szabó.

Két újonc volt: Tamássy István, az Újpest és Solti József, a másik újpesti csapat, a Phőbus játékosa. Utóbbi két gólt is rúgott, a másik kettőt P. Szabó szerezte. Hosszú idő után újra helyet kapott a legjobbak között *Mandl-Mándi Gyula, s a régi, kitűnő harcosnak ez volt a búcsúja a válogatottságtól.*

Magyarország—Anglia 2 : 1 (0 : 0)

Május 10-én került sor az év nagy labdarúgó eseményére: Anglia válogatott csapata látogatott el Budapestre. Az angol labdarúgás ekkor még virágjában volt, így kirándulása a kontinens egy-egy országába rendkívüli érdeklődést keltett. Minden évben más-más országot kerestek fel a brit labdarúgók, néhány éve Ausztriával is mérkőztek és bécsi találkozásuk a „Wundermannschafttal" 0:0 arányban végződött.

A magyar labdarúgás abban az időben nem büszkélkedhetett különösen kiemelkedő eredményekkel. Volt egy-egy sikeres fegyverténye, de ezt gyorsan követte mindig valami csalódás. Általában a *hullámhegy-hullámvölgy* jellemezte az akkori magyar labdarúgást. Jó játékosaink voltak, mégsem sikerült olyan állandó jellegű együttest összekovácsolni, amely folyamatos sikert tudott volna aratni.

Ennek ellenére a mérkőzés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az Üllői úti pályára ekkor 35 000 néző fért be, s a jegyekért valóságos közelharc folyt, pillanatok alatt elfogyott a kibocsátott mennyiség, s később jegyüzérek szemérmetlen felárral árusították. Rengeteg külföldi újságíró jelentette be jövetelét, még Montevideoból is akadt jelentkező. Az angol sportújságírók között régi ismerős bukkant fel: *Ivan Sharpe, aki 1912-ben a stockholmi olimpián tagja volt az ellenünk 7:0 arányban győztes angol csapatnak.*

A nagy mérkőzésre így állt fel a két csapat:

MAGYARORSZÁG: Háda — Vágó, Sternberg — Szalay, Szücs, Lázár — Rökk, Avar, Sárosi, Toldi, Kemény.

ANGLIA: Moss (Arsenal) — *Cooper* (Derby County), *Hapgood* (Arsenal) — *Stoker* (Birmingham), *Hart* (Leeds), *Burrows* (Schefficld Wednesday) — *Crooks* (Derby County), *Carter* (Sunderland), *Tilson* (Manchester United), *Bastin* (Arsenal), *Brook* (Derby County).

Az olasz Barlassina sípjelére indult a játék és a lelátók és pótlelátók közönsége fergeteges biztatással küldte küzdelembe a magyar csapatot. Már az első percekben egymást követték a magyar támadások. Különösen Toldi volt elemében, néhány olyan bombát zúdított kapura, hogy az angolok ámulva néztek egymásra. Egyelőre azonban álltak az ostromot, nyugodtan, higgadtan, ahogy mondani szokás „angol hidegvérrel". Csapatuk jól játszott és a magyar csatárok támadásainak elfojtásában *különösen kitűnt Cooper jobbhátvéd.* A magyar csapatban is jól játszott a jobbhátvéd posztján az újonc debreceni Vágó. Néhány formás angol támadás is kialakult, ezeket többnyire Bastin, „a csatársor esze" készítette elő. A félidő gól nélkül végződött.

A játék második felét megint magyar rohamok vezették be és a 11. percben a közönség üdvrivalgása közben megszületett az első gól. Igen szép kombináció előzte meg, amit az angolok csak nézni tudtak, de megakadályozni nem. *Toldi—Sárosi—Rökk—Toldi—Avar volt a labda útja.* Avar már-már elvesztette a villámgyors átadást, de aztán mégis birtokába került a labda és Mose mellett a hálóba küldte.

A gól szárnyakat adott a magyar csapatnak és a 24. percben megtoldottuk a vezetést. Lázár „a tanár úr" mesteri átadással Keményt szöktette, tőle Toldihoz került a labda, a balösszekötő pedig Sárosit ugratta ki és — 2:0.

Határtalan lelkesedéssel ujjongott a lelátók közönsége, az angolok pedig szívósan játszottak tovább. Megfordítani azonban nem tudták az eredményt, csak a szépítésre telt erejükből. A 36. percben Tilson lövése talált Háda hálójába.

Megszületett az első magyar győzelem az angolok ellen, a tanítvány először győzte le a mestert!

Barlassina, a mérkőzés vezetője ebben a dicséretben foglalta össze véleményét:

— *Bellissima victoria!* (A legszebb győzelem.)

Ivan Sharpe a játékosból lett szakíró fanyar mosollyal ennyit mondott:

— *Nem 1912-t írunk...*

A budapesti magyar győzelem volt az első rés, amit az angol labdarúgóhegemónián ejtettek és az eredmény világszerte nagy visszhangot keltett.

A magyar csapat pedig a nagy ellenfél legyőzése után *az 1934-es világbajnokságra készült.*

(Folytatjuk.)

KÉT HÍR

A River Plate Buenos Aires és Argentína leghíresebb labdarúgó csapata szint változtatott. Az együttes ezentúl sötétbordó mezben játszik az 1949-ben repülőszerencsétlenséget szenvedett híres olasz együttes, a Torino emlékezetére.

•

A Fulham angol labdarúgó együttes elnöke (itt játszik különben a Magyarországon is jól ismert Jon Haynes) Tommy Trinder, az angol rádió, televízió és vidámszínpadok népszerű énekes sztárja.

A győri „kincsesbánya”

A győri Nádorvárosban

az utóbbi hetekben sokat és sokan beszéltek a labdarúgásról. Többet és többen, mint az elmúlt években bármikor. Egyszerű az ok, könnyű a magyarázat. A labdarúgó NB III nyárvégi rajtjának a legnagyobb meglepetése a MÁV-Dunántúli AC csapatának a szereplése, s a csapat otthona a Nádorvárosban van. A magasabb osztályba legutóbb felkerült 19 megyei bajnok közül a legfiatalabb átlagéletkorú (21 év) győri együttes, a MÁV-DAC rajtolt a legsikeresebben, s nem kis mértékben ennek is köszönhető, hogy a Győri Dózsa — MÁV-DAC augusztus-végi helyi NB III-as rangadón még Győrött is ritkán tapasztalható labdarúgó-izgalom volt. 6000 néző előtt mérkőzött a két csapat, s ez még a nagysikerű NB III-ban is országszerte hatalmas meglepetést keltett. Ezzel a nézőszámmal Győr „beállította” az NB III-as nézőcsúcsot. Eddig ugyanis — egy bajai helyi rangadót kivéve — NB III-as mérkőzésen soha ennyi néző nem volt.

Jól „jegyezték” régebben a MÁV-DAC elődjét, a DAC-ot a labdarúgó „piacon”. A Rozslozsnok — Kövecses I, Domján — Horváth B., Fekete, Polák — Kulcsár, Peyer, Ruczek, Pallermann, Raffay összeállítású tizenegy néhány évvel ezelőtt méltó ellenfele volt a leghíresebb dunántúli csapatoknak, a Tatabányai SC-nek, a Győri ETO-nak, a soproni és székesfehérvári stb... együtteseknek, s tagjai közül legalább féltucatnyi Nyugat-magyarországi válogatott is kikerült.

A Nádorváros idősebb szurkolói még ma is szívesen emlékeznek arra a helyi kapudöntőre, amelyet a DAC 1931-ben a nagy riválís ETO ellen vívott és 5:0 arányban — megnyert! Csakhogy a DAC pénztárában a felszabadulás előtt mindig kevés volt a pénz, szegény volt az egyesület, így azután a többi szegény csapatéhoz hasonló volt a sorsa is...

A kék-fehérek legjobbjait mindig elvitték a tehetősebb, anyagilag jobban megalapozott klubok.

Közel járunk az igazsághoz, ha azt mondjuk: kevés vidéki kisegyesület akad, vagy talán egy sincs az országban, amely annyi ismert labdarúgót adott volna labdarúgásunk élvonala számára, mint a győri DAC, illetve utóda a MÁV-DAC. A három évtizeddel ezelőtti csapatból annak idején Ruczek-Rudas Miskolcra távozott, s az NB I-es Attilának volt a gólrekordere. Ugyanebből a csapatból Raffay előbb Kispestre ment, majd Franciaországban kamatoztatta a nádorvárosi pályán tanultakat. A győriek azonban nem csüggedtek. Az eltávozottak és kiöregedettek helyét tehetséges fiatalokkal töltötték be, s a negyvenes évek elején már „új” csapatnak tapsoltak a Vadász laktanya környékén. Sajnos a történelem megismételte önmagát: ez a csapat is arra a sorsra jutott, amelyre az előd: szétszedték. Tóth I, Boros az ETO-ba, Hluchányi, Békés, Knausz fővárosi csapatokba távozott.

A Győri MÁV—DAC 1959/60-ban megyei bajnokságot nyert csapata. Balról-jobbra, áll: Horváth, Szalai, Takács, Nagy Gy., Sulyok, Tóth K.; guggol: Nagy J., Sárosi, Kalmár III, Ajtony, Tuifel

Sok labdarúgó-„vihart”

megért már az 52 éves, nagymúltú egyesület, a „viharok” azonban — ha nem is múltak el nyomtalanul — mégis csak elhúzódtak az egyesület feje felől. Csak éppen az egyiknek hosszabb, a másiknak rövidebb ideig volt hatása sportkörre és sportolókra... A DAC-istákat azonban nem olyan fából faragták...

A labdarúgás nádorvárosi szerelmesei a nagy világégés után is hamar egymásra találtak.

A felszabadulás után „házasságot kötöttek” a MÁV-val, s azóta a DAC hagyományait a MÁV-DAC ápolja tovább.

S ha hibák, balsikerek adódtak és adódnak is a szakosztály életében, egyet nem lehet elvitani a győri kék-fehérektől: mintaszerűen teljesíttete a sportkör nevelő feladatát. A nádorvárosi „termőtalaj:: — a jól képzett szakemberek munkájának eredményeképpen — szinte ontotta a labdarúgó tehetségeket.

1948-ban fénykorát

élte a fokozatosan fejlődő labdarúgócsapat, s akkor tagjai közül nem egy elérte legtitkosabb álmát — a válogatottságot is. Íme a csapat, amely 1948-ban az NB I kapuját döngette: Pesti — Sághegyi, Földesi, Varga — Fehérvári, Horváth J. — Hadnagy, Kapitány, Pális, Zsédely, Mészáros. Ez volt a törzsgárda, amely mögött már olyan fiatalok bontogatták szárnyukat a sporttelep melletti fák árnyékában, mint Raffay, Kalmár II és III. Ez a csapat is állandóan „fente a fogát” a nagy riválís, az ETO „skalpjára”, pedig az ETO akkor a legjobbak között, az NB I-ben küzdött. S a várva-várt találkozó, az 1949. évi Husvéti Kupa során a győri kék-fehérek és zöld-fehérek találkozója — hatalmas meglepetésre — MÁV-DAC győzelemmel végződött. De ezzel véget is ért — legalábbis egyelőre — a diadalok sorozata... Azt talán mondanunk sem kell, hogy ezt a csapatot is szétszedték: Pesti, Fehérvári, Kapitány, Pális, Raffay, Kalmár II, Kalmár III a nagy ellenlábas ETO-ba, Zsédely a Tatabányai SC-be, Mészáros pedig a Kispesti AC-ba távozott... Ennyi érveszteség után más klub bizonyára „feladná”... Győr-Nádorváros azonban nem adta fel...., sőt! Az eltávozottak helyére az ETO-tól kapott ismeretlen ifjúságiakból képzett labdarúgókat neveltek, s nemsokkal később már az ő nevüket is jól ismerték. Kárpáti, Horváth, Tamás ebben az időben csapata erőssége volt, de miért lettek

volna éppen ők kivételek? Hamarosan már a zöld-fehér ETO-nak voltak az erősségei.... S ekkor pillanatra úgy látszott, hogy mégis „elfáradtak" a nádorvárosi nevelők.

1955-öt írtunk

ekkor, s ez az év mélypont volt a MÁV-DAC labdarúgó szakosztályának az életében: a csapat

az NB II-ből a megyei bajnokság mezőnyébe esett vissza.

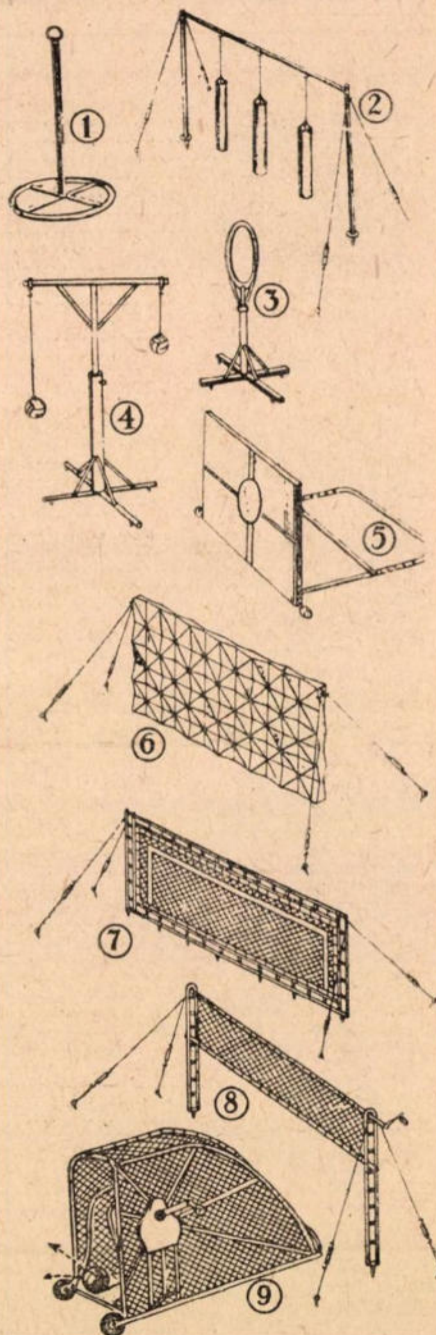
De csak rövid ideig tartott az „aléltság". Ott, ahol annyira szerették és szeretik a sportot, a labdarúgást, mint a Vadász laktanya környékén, nem bénulhatott meg az „élet". Egy kis szikra megmaradt, amelyet élesztgetni kezdtek azok, akik elvezették a csapatot a jelenig, a rangadóig, ahol 6000 néző előtt igyekezett bebizonyítani a 11 labdarúgó: nem lesznek méltatlanok a bizalomra.

S ha sok minden ki is maradt e rövid megemlékezésből, egy mégsem maradhat ki. Azokról a nevelőkről van szó, akik a győri kisegyesületben oly lelkes katonái voltak a labdarúgásnak, akik mint edzők nagyszerű szakmai nevelőknek bizonyultak az elmúlt évtizedek során. A 30-as évek két edzőjének Piller Józsefnek és Fürstnek a neve éppúgy feljegyzésre kívánkozik, mint a negyvenes évekbeli edzőknek: Fekete Imrének, Horváth Pálnak, Farkas Bélának, aztán Remmer Lajosnak, Sághegyi Elemérnek, Jánosi Bélának, majd újra Horváth Pálnak, aztán Földesi Lajosnak, Szűcs Jenőnek és Györgyi Istvánnak. 1959-ben Kovács Imre, a Győri ETO volt edzője aki maga is a Nádorvárosban kezdte el játékos pályafutását, vette át a csapatot, amelyben — mint Győrött mondják — máris új „Pestik", „Kalmárok", „Fehérvárik" bontogatják szárnyukat.

A jelek azt mutatják, hogy a dunántúli sportközpontban nem lesz baj az utánpótlással.., s a MÁV-DAC hű marad dicső múltjához.

Nagy József

LABDARÚGÓ SEGÉDESZKÖZÖK

A szovjet központi sportfelszerelési laboratórium különböző edzés-felszereléseket és berendezéseket dolgozott ki a labdarúgók számára. Ezekkel valamennyi technikai részletet gyakoroltatni lehet. Alkalmasak mind kezdők, mind haladók számára. Az új felszereléseket a szovjet labdarúgó válogatott-keret edzésein is használják.

Az 1. számú ábra labdavezetéshez és cselezéshez használható, súlyos alapra felépített fémcsövet mutat, *a 2.* a testcselek gyakorlásához használható hosszúkás zsákokat. (A lengő zsákokat kell a játékosoknak kikerülniök.) *A 3. ábra* 0,70—1 m átmérőjű, súlyos talapzatra szerelt gyűrűt ábrázol, ebbe különböző távolságról rúgással vagy fejeléssel kell juttatni a labdát. *A 4. ábra* a felfüggesztett labda új megoldású tartószerkezetét mutatja. Hordozható, bárhol felállítható fal látható *az 5. ábrán,* közepén egy rajzolt kör; a szer a pontos lövés gyakoroltatására szolgál. *A 6. ábra* egyenetlen felületű rúgófalat ábrázol; erről a labda kiszámíthatatlan irányban pattan vissza. Szabályos méretű kaput és körülötte hálót látunk *a 7. ábrán,* ez is a kapuralövés gyakorlására szolgál; előnye, hogy a kaput elkerülő labdák jelentős része erről visszapattan. *A 8. ábra* különböző magasságra beállítható hálócsíkot mutat, ezt a leszorított kapuralövés gyakorlásához alkalmazhatjuk. Végül a *9. ábra* egy labdavető készülék, amellyel szabályozható ívben, magasságban és távolságra juttathatja az edző a labdát.

(A Sport és Tudomány cikke.)

APRÓSÁGOK

Tottenham londoni labdarúgó klub egyedülálló világrekordot tart. Az egyesületből ugyanis, tehát 32 éve a játékvezető egyetlen egy játékost sem küldött le szabálytalanság elkövetése miatt a pályáról.

*

A „Nomád" nevű manchesteri labdarúgó klub 29 fiatal leánytagja áthajózott az óceánon és mérkőzéseket játszik az Egyesült Államokban. A leány csoport ellátogat Dél-Amerikába, a Fülöp-szigetekre és Japánba is. Az együttesnek 7 tartalék játékosa van, e küldöttség többi tagja vezető, szurkoló, Angliában azonban úgy vélik, hogy több tartalékosnak kellett volna a csapattal menni, mert útközben a csinos női játékosok többsége férjhez megy.

25 ÉVES AZ NB I

1960-ban van 25 éve annak, hogy a magyar labdarúgásban kiírták a Nemzeti Bajnokságot. Ez alatt az idő alatt 64 csapat küzdött a magyar labdarúgás élvonalában. Ez alatt többször változott az első osztályban küzdő csapatok száma. A létszám 12—16 között ingadozott. Egy esetben 10 csapat, egy esetben pedig 17 csapat játszott az élvonalban. Legtöbbször 14 csapat harcolt az NB I-ben.

A mellékelt táblázatban az eddig résztvevő csapatok összevont eredményeit mutatjuk be az olvasóknak. Az elért eredményeket négy szám jelzi. Az első oszlopban azt közöljük, hogy melyik csapat hányszor vett részt az I. osztály küzdelmeiben. Itt megjegyezzük, hogy az alábbi bajnoki küzdelmeket vettük figyelembe a táblázat összeállításánál: 1935—1944-ig őszi-tavaszi rendszerű bajnokság, 1945 tavaszán a budapesti csapatok részére megrendezett bajnokság, 1945—46. évi két csoportos OB és az ezt követő „Legjobb Tíz", illetve „Második Tíz" küzdelme, 1946—50-ig őszi-tavaszi rendszerű bajnokság, 1950. őszi egyfordulós bajnokság, 1951—1955-ig a naptári év szerint megrendezett tavaszi—őszi bajnokság, 1956-os félbeszakadt bajnokság az elért eredményekkel, 1957. tavaszi egyfordulós bajnokság és 1957—60-ig ismét az őszi-tavaszi rendszerű kétfordulós bajnokság eredményeit vettük figyelembe. A táblázat második oszlopában a lejátszott mérkőzések számát, majd a harmadik oszlopban az elért pontszámokat mutatjuk ke. Szükségesnek látszik azonban az is, hogy a negyedik oszlopban az is bemutatásra kerüljön, hogy egy mérkőzésre hány megszerzett pont esett csapatonként. Ez utóbbi ugyanis jelzi azt, hogyha kevesebbszer is szerepelt az illető egyesület az NB I-ben, de az ott töltött idő alatt milyen minőségi eredményt ért el.

Ennek alapján nagyon érdekes képhez jutunk, ha a negyedik oszlop szerint rangsoroljuk a csapatokat. A helyzet a következő:

1. MTK	1,45 pont
2. Nagyvárad	1,41 pont
3. Ferencváros	1,36 pont
4. Újpest	1,35 pont
5. Bp. Honvéd	1,27 pont
6. Vasas	1,22 pont
7. Csepel	1,15 pont
8. Phöbus	1,15 pont
9. Gamma	1,07 pont
10. Szegedi AK	1,02 pont
11. Szolnok	1,01 pont

stb.

Ha viszont csak a felszabadulás óta elért eredményeket nézzük, úgy az élvonalban jelentős eltolódásokat tapasztalhatunk. Eszerint a helyzet a következő:

	pont	összes megszerzett pont
1. Bp. Honvéd	1,42	618
2. MTK	1,40	605
3. Újpest	1,32	576
4. Ferencváros	1,30	568
5. Vasas	1,25	540
6. Csepel	1,11	484

Felszabadulás óta nincs több csapat a felsoroltakon kívül amelyeknél egy lejátszott mérkőzésére legalább egy megszerzett pont jutott volna.

A csapatok eredményeinek kimunkálásánál figyelembevettük az elődcsapatok által elért eredményeket is. Így pl. a Honvédnél a Kispest eredményeit, az MTK-nál a Hungária, Bp. Bástya, Bp. Vörös Lobogó eredményeit stb.

Az alant közölt táblázat igen jó áttekintés nyújt azzal kapcsolatban, hogy az elmúlt 25 év alatt melyik egyesület milyen súllyal vett részt az élvonalbeli labdarúgó küzdelmekben.

	Hányszor vett részt az NB I-ben	A lejátszott mérkőzések száma	Elért pontszám	Egy mérkőzésre eső pontszám
1. Ferencváros	26	682	930	1,36
2. Újpesti Dózsa	26	682	922	1,35
3. Bp. Honvéd	26	681	869	1,27
4. MTK*	22	562	816	1,45
5. Csepel	21	552	636	1,15
6. Vasas	19	491	600	1,22
7. SALBTC	20	525	477	0,91
8. Szombathelyi Haladás	20	521	433	0,85
9. Szegedi AK	14	385	391	1,02
10. Dorog	14	351	323	0,92
11. Diósgyőr	13	349	316	0,90
12. Győri ETO	13	355	312	0,89
13. Szolnoki MÁV	9	266	268	1,01
14. Elektromos	9	258	233	0,91
15. Szentlőrinci AC	8	225	198	0,88
16. Soroksár	8	230	157	0,68
17. Gamma	5	142	152	1,07
18. Tatabánya	7	156	148	0,95
19. Szegedi EAC	8	159	141	0,89
20. Debreceni VSC	5	158	131	0,83
21. Nagyváradi AC	3	90	127	1,41
22. Phöbus	4	104	120	1,15
23. Bocskai	5	130	109	0,84
24. Budafok	5	130	104	0,80
25. MATEOSz	4	128	101	0,79
26. Törekvés	6	160	100	0,62
27. Nemzeti	5	126	93	0,74
28. Pécsi Dózsa	5	110	91	0,83
29. Kolozsvári AC	3	90	84	0,93
30. Újvidéki AC	3	90	82	0,91
31. Szürketaxi	3	78	64	0,82
32. Erzsébeti MTK	3	80	63	0,79
33. Zugló	3	84	61	0,73
34. Pécsi VSK	2	62	56	0,90
35. Budai „11"	3	78	54	0,69
36. Bp. Előre	3	86	52	0,61
37. Vasas Izzó	2	52	38	0,73
38. Szegedi VSE	2	60	37	0,60
39. Sztálinváros	2	52	35	0,67
40. Budapesti VSC	2	52	34	0,65
41. Budai Barátság	2	48	34	0,71
42. III. ker. FC	2	52	31	0,59
43. Kőbányai Barátság	1	36	30	0,83
44. Perecesi TK	1	30	23	0,77
45. MÁVAG	2	52	22	0,42
46. Herminamezei AC	1	26	21	0,81
47. Újpesti MTE	1	26	20	0,79
48. Tokodi ÜSC	1	26	19	0,73
49. Lampart	1	30	19	0,63
50. Miskolci VSC	1	26	17	0,65
51. Komlói Bányász	1	26	17	0,65
52. Békéscsabai Törekvés	1	26	15	0,58
53. Nagykanizsa	1	30	15	0,50
54. Kassai AC	1	26	13	0,50
55. KISTEXT	1	30	12	0,40
56. Goldberger	1	30	12	0,40
57. MOGÜRT	1	32	10	0,31
58. Szolnoki Légierő	1	26	10	0,38
59. Salgótarjáni SE	1	26	8	0,30
60. Bőrgyári DSE	1	15	7	0,47
61. Attila	1	26	7	0,27
62. Ganz	1	22	6	0,27
63. Dózsa MADISz	1	26	3	0,11
64. Testvériség	1	30	3	0,10

* *Jegyzet.* 1940 őszétől 1945 tavaszáig a fasiszta rendszer miatt nem vehetett részt a bajnokságban.

Kőrössy József
Miskolc

Felelős szerkesztő: Hoffer József. A szerkesztőség címe: Budapest I., Fém utca 5—7
Kiadja: a Sport Lap- és Könyvkiadó. A kiadásért felel: Perlusz József igazgató
Előfizetés: negyedévre 8,— Ft, félévre 16,— Ft, egy évre 32,— Ft. Csekkszámlaszám: 61.251
Terjeszti a Magyar Posta 60.2260. Állami Nyomda, Budapest

Jó falat

a TOTÓ TÓNI

a Budapesti Csokoládégyár újdonsága

20 dkg-os csokoládétábla krém töltéssel

Ára: 13 forint 50 fillér

Minden csomagolásba labdarúgókép került elhelyezésre. Aki a 12 képből álló sorozatot 1961. december 31-ig összegyűjti és beküldi a Sportfogadási és Lottó Igazgatósághoz (Budapest V., Nádor u. 15.) ajándékot kap.

PADLÁSTÓL

PINCÉIG

VÉDI OTTHONÁT AZ ÁLTALÁNOS HÁZTARTÁSI BIZTOSITÁS

Művész CUKRÁSZDA

VI., NÉPKÖZTÁRSASÁG ÚTJA 29.

(a VÖRÖSMARTY cukrászda, a régi GERBEAUD készítményei)

Remek eszpresszó kávé

Művészek találkozóhelye!

A BUDAPEST TÁNCPALOTA

(VI., NAGYMEZŐ UTCA 17.) MŰSORÁBAN

KARDOS MAGDA

BARNA ERZSI, MIKE RÓZSI—LERNER GUSZTÁV

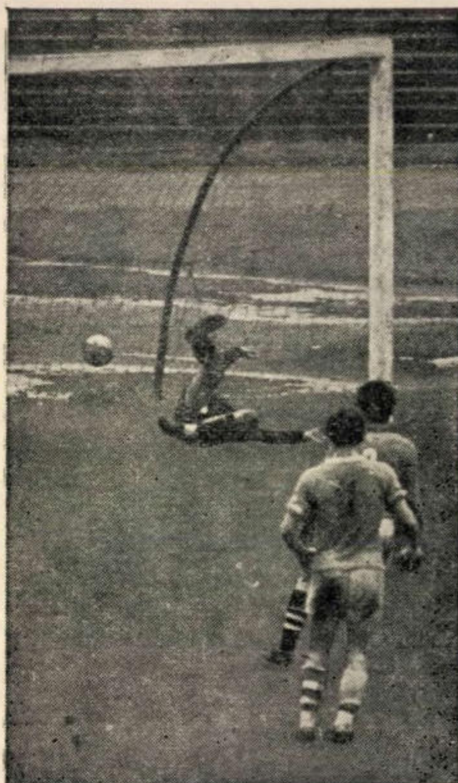
2 NABU

KORDA GYÖRGY, CSÁSZÁR—FALUS DUÓ

2 JURIDA

TICHÓ MARIANN és a TÁNCKAR

Kísér a Budapest Tánczenekar, vezényel: Bán Géza

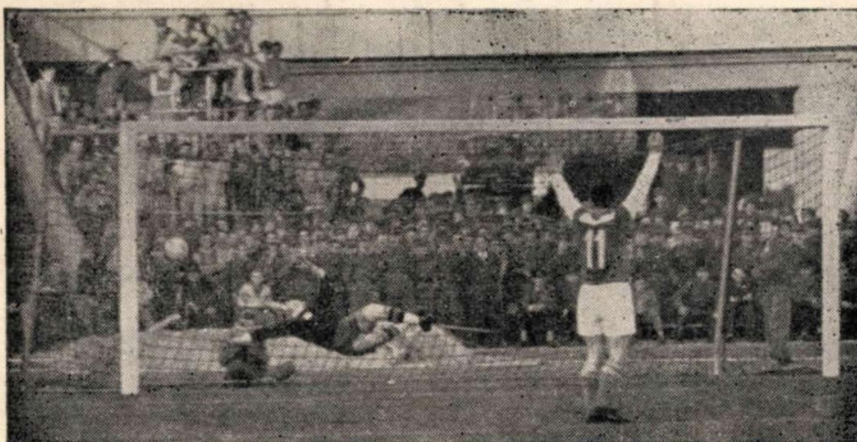

Az MTK—Dorog mérkőzésen Bödör lövése Ilku kapujába jut, 1:0. Az eredmény 2:0 lett

Az Újpesti Dózsa—Vasas 4:2-s mérkőzésen küzdelem a labdáért. Balról: Várhidi, Lung, Csordás, Rajna

Gólok, jelenetek

Az Újpesti Dózsa—Bp. Honvéd 2:1-s mérkőzésen Kutasi megszerzi az Ú. Dózsa győztes gólját

Vidinics kapus az „égben" a magyar—jugoszláv mérkőzésen

A magyar—jugoszláv ifjúsági mérkőzésen Káposzta szabadrúgás után megszerzi a magyar csapat második gólját